Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 20 (1270) ♦ Четвер, 1 лютого 1996 року ♦ Ціна договірна

НАРЕШТІ ВИНАЙШЛИ "МЕХАНІЗМ". Залишилося тільки знайти гроші

Прем'єр-міністр України Євген Марчук провів у середу вранці нараду, на якій розглядалася ситуація у вугільній промисловості.

Як повідомила агентству «Інтерфакс-Україна» прес-секретар Прем'єр-міністра Лариса Івшина, в ході наради «було знайдено механізм, який дасть змогу поетапно вирішити проблему сплати заборгованості шахтарям на неемісійній основі».

На першому етапі майже 2 трлн. крб. буде сплачено шахтам, які працюють у повному обсязі.

Прем'єр-міністр дав доручення віце-прем'єрам Василю Євтухову, Романові Шпеку, Вікторові Пинзенику, Анатолію Кінаху, міністрові економіки Василю Гурєєву, міністрові вугільної промисловості Сергію Полякову «до кінця дня остаточно узгодити всі деталі реалізації цього рішення».

Тим часом

Майже 2 тисячі працівників освіти з усіх областей України почали в середу зранку пікетувати будинок Верховної Ради України. Учасники пікету тримали в руках лозунги «Відсутність фінансування — крах для держави», «Депутате, поділись зарплатнею!» тощо.

«Ми не висуваємо політичних вимог, однак порушуємо питання, які стосуються всіх жителів України», — заявив у інтерв'ю кореспондентові «Інтерфаксу-Україна» голова профспілки працівників освіти і науки Леонід Сачков.

За його словами, учасники акції протесту вимагають не лише виплати заборгованої зарплатні, але і запровадження в дію у повному обсязі закону «Про оплату праці», зупинення дії постанови Кабінету міністрів про підвищення тарифів на комунальні послуги.

Л. Сачков підкреслив, що профспілка працівників освіти не підтримує намірів шахтарів страйкувати, «беручи до уваги необхідність неперервної освіти учнів і студентів».

В той же час він відзначив, що остаточне рішення щодо проведення страйку буде прийнято на пленумі профспілки після зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

Освітяни — гості парламенту

Голова Верховної Ради України, народні депутати — керівники окремих комісій зустрілися з представниками працівників освіти, які прийшли до стін парламенту.

Як сказав один з учасників зустрічі, вчителі, студенти, викладачі вузів прийшли сюди, як до друзів, щоб знайти депутатську підтримку у відстоюванні своїх прав перед урядом.

(Закінчення на 2-й стор.).

КОМУ ЩО СВІТИТЬ, А ШАХТАРЯМ - РЕФОРМА

Сьогодні частіше і гучніше інших заявляють про себе шахтарі. На жаль, не отим — «тепло и свет приносим людям», як співалося у старому марші, а переважно на міських майданах — мітингами, страйками, голодівками...

Важко гірникам, дуже важко. І всі, здається, вже зрозуміли: далі так бути не може — вугільна промисловість потребує радикальної реформи. Вона, власне, починається. Щоправда, дивляться на неї порізному. Одні мріють про вчорашній «порядок»: аби зарплата висока, а звідки ті гроші — хай про те держава думає. Інші теж хочуть пристойної платні, але за принципом: що зробив — те й маєш. Тобто розпоряджатися результатами своєї праці, а отже, і видобутим вугіллям.

Проблем у галузі багато — і під землею, і нагорі. Та стрижнева, як вважають досвідчені керівники і спеціалісти, ось у чому: гірник має бути господарем.

Про ці та інші проблеми читайте на 11-й стор.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Олександра КЛИМЕНКА.

Прибули творці «чилійського дива»

СЬОГОДНІ розпочинається дводенний візит в Україну офіційної делегації Республіки Чилі на чолі із заступником міністра економіки Анхелем Мауленом.

До її складу входять також директор ПРОЧІЛЕ Жан-Жак Дуард, заступник директора Управління Європи МЗС Чилі Хосе М. де Ла Крус, керівник програми ПРОЧІЛЕ для країн Східної Європи Кармен Мартікорена, посол Чилі в РФ та за сумісництвом в Україні Е.Хольгер. Метою візиту є розвиток економічного співробітництва двох країн, сприяння залученню чилійських інвестицій в українську економіку та налагодження двосторонніх зв'язків. Програма передбачає зустріч чилійської делегації з першим заступником міністра закордонних справ Антоном Бутейком, першим заступником міністра МЗЕЗіТ Ігорем Подолєвим, головою Київської міської держадміністрації Леонідом Косаківським, переговори в Міністерстві економіки, семінар з питань сучасної економічної ситуації в Чилі для представників ділових кіл та журналістів. Плановано підписати угоду про співпрацю з Київською міською держадміністрацією.

ГОЛОВНЕ — ВДОСКОНАЛЮВАТИСЬ

Президент України Леонід Кучма зустрівся з керівництвом Держтелерадіо України та генеральними директорами регіональних держтелерадіокомпаній. Він привернув їхню увагу до невирішених проблем. Зокрема, зазначив Президент України, на першому та другому державних каналах ще погано висвітлюється життя регіонів, про деякі з подій дізнаєшся з інформаційних програм ГРТ, повідомлення якого іноді доводиться й спростовувати.

Учасники зустрічі говорили про щоденні труднощі у роботі держтелерадіокомпаній. І все ж таки, відзначали вони, телебачення України робить впевнені кроки на шляху свого вдосконалення.

У Києві знову місія. Валютна

У столиці перебуває місія Міжнародного валютного фонду для підготовки з надання Україні 4-го траншу кредиту Stand-by в розмірі 350 мільйонів доларів. Очікується, що місія підготує матеріали до засідання Ради директорів МВФ, на якому вирішуватимуть питання щодо надання Україні цих коштів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

6 лютого до Києва приїде голова місії Адальберт Кнобль. Візит місії триватиме до 13 лютого.

У номер

Освітяни — гості парламенту

(Початок на 1-й стор.).

А біди, за словами освітян, у них такі ж, як і в шахтарів, машинобудівників, металургів, — нестача коштів на утримання шкіл, вузів, затримки з видачею заробітної плати, непосильний тягар витрат на житлово-комунальні послуги тощо. «Ми хочемо, — говорили вони, — мати гарантії на майбутнє, а не з тривогою чекати, що станеться завтра».

Народні депутати І.Чиж, С.Ніколаєнко, В.Сторіжко, М.Азаров, Ю.Буздуган розповіли гостям, що робиться у ВР, аби хоч якось захистити нашу освіту. Зокрема, прийнято ряд законів і постанов, що мають забезпечити школу і вчителів засобами до існування. Це, зокрема, стосується контролю за бюджетними витратами, вчасним індексуванням зарплати, недопущення затримок з її виплатою.

Олександр Мороз однією з причин соціальної напруги в суспільстві назвав небажання окремих кіл дотримуватися законодавства. «Очевидно, настав час, — сказав він, — розглянути на сесії питання про соціально-економічне становище в країні».

Він висловив переконання, що ВР підтримає освітян. Бо всі їхні вимоги диктуються лише одним — бажанням нормально жити і працювати, учити дітей розумному і доброму.

Візит перший, але не останній

Триває дводенний офіційний візит в Україну міністра закордонних справ Російської Федерації Євгена Примакова.

Його програма передбачає зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, Головою Верховної Ради Олександром Морозом, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. Під час візиту відбудуться переговори та консультації у зовнішньополітичному відомстві України. За підсумками перебування в Україні глави МЗС Росії будуть підписані спільні документи.

Давос народить нові контакти

Прем'єр-міністр України Євген Марчук візьме участь у роботі Всесвітнього економічного форуму, який відкривається сьогодні у Давосі (Швейцарія).

Передбачено його двосторонні зустрічі з лідерами інших держав. Всесвітній економічний форум — міжнародну неурядову організацію некомерційного характеру — засновано 1971 року. Головна мета форуму: сприяння розвиткові контактів керівників держав і урядів, бізнесменів, науковців для розширення міжнародного торговельно-економічного співробітництва. Його членами є понад 1000 наймогутніших компаній, грошовий оборот яких перевищує 3 трлн. дол.

Краще менше, та кращих?

Знижується «якість» призовного складу української армії, заявив журналістам заступник міністра оборони, командувач сухопутних військ України генерал-полковник Василь Собков.

За словами В. Собкова, з більш як 5 тисяч призовників до армії 3 тисячі чоловік не мають закінченої середньої освіти, що, на його думку, позначається на рівні професійної підготовки майбутніх молодших командирів сухопутних військ.

Збройні Сили України недоукомплектовано молодшими офіцерами: кількість командирів взводів нині складає 50 % від потреби, повідомив В. Собков.

Парламентська хроніка

Одні ще мріють про дітей, інші — уже про більші аліменти

БЕЗСУМНІВНО, що обговорення у другому читанні законопроекту «Про внесення змін і доповнень до Кодексу про шлюб та сім'ю» для багатьох наших громадян, та й іноземних також, є темою не лише дня, а й можливо, усього життя. Йдеться ж бо про скасування мораторію на всиновлення дітей, який півтора року тому наклала Верховна Рада.

Денне й вечірнє засідання 30 січня

Дедалі більшає кількість охочих усиновити українських сиріт серед іноземних громадян, однак, і серед наших співвітчизників, попри економічну скруту, таких охочих збільшилося вдвічі. Як повідомила доповідачка з цього питання заступник голови постійної Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Ніна Карпачова, в окремих областях черги на всиновлення сиріт — 5—6 років.

А основною причиною накладення мораторію стали неврегульованість міждержавного всиновлення наших діток і зловживання, виявлені, зокрема, у Львівській області. Свого часу «Голос України» докладно розповідав про це. Нагадаємо лише, що дітей продавали за кордон як кому заманеться, а держава навіть не мала точної цифри щодо того, скільки ж сиріт вивезено з України (Кабінет міністрів подав, що з 1990 року іноземцями було всиновлено 447 дітей, а народні депутати з'ясували, що таких було 802. Але з цієї кількості вдалося розшукати за кордоном і поставити у наших консульствах на контроль лише 171 дитину).

Постійна парламентська комісія запропонувала докорінно змінити підхід до міждержавного всиновлення наших сиріт: створити єдиний державний центр, рішення про всиновлення приймати не одноосібно, а в судовому порядку заборонити у цій справі посередницько-комерційну діяльність, надати розумні пріоритети певним категоріям громадян, насамперед родичам сиріт та тим, хто бере до себе по кілька діток — братиків-сестричок тощо. Одразу ж з доповненнями і змінами до законопроекту запропоновано і проект положення Кабінету міністрів про порядок усиновлення дітей.

Більшість з цих пропозицій парламентарії підтримали. Однак, незважаючи на досить сумлінно підготовлений законопроект і переконливі аргументи доповідачки, тривалі і бурхливі дискусії розгорілися через бажання багатьох народних депутатів заслухати з приводу проблеми незаконного вивезення дітей за межі України звіт Генеральної прокуратури. Вони виходили з того, що таке доручення Генпрокуратура давно мала. Інформацію було подано до розгляду проекту постанови з приводу обговорюваного законопроекту. Щоправда, ця інформація Генпрокуратури депутатів не задовільнила, вони назвали її застарілою і неповною, за що Генпрокуратурі, як кажуть, перепало на горіхи. Чи не тому особлива увага під час обговорення і прийняття відповідної постанови, котра передбачає певні стислі строки внесення змін до відповідних законодавчих актів з тим, щоб з 1 квітня ц. р. норми почали діяти, була приділена необхідності створення тимчасової спеціальної парламентської комісії, котра прискорила б розв'язання цієї проблеми.

Але запропоновані зміни й доповнення до Кодексу про шлюб та сім'ю стосувалися не лише упорядкування процесу всиновлення сиріт, а й такого наболілого нині питання, як сплата аліментів. Донині злісного неплатника аліментів був резон розшукувати хіба для того, щоб на нього подивитися, але аж ніяк не для матеріальної підтримки його дитини. Неймовірно, але дотепер мінімальний розмір аліментів на одну дитину становив не менш як 25 відсотків мінімальної заробітної плати (яка становить, як відомо, 60 тисяч карбованців), — тобто 15 тисяч карбованців. Насмішка, та й годі — за таку батьківську допомогу залишалося купити три пачки сірників. Ось чому, як зазначила Ніна Карпачова, її комісія схилилася до того, що мінімальний розмір аліментів на неповнолітніх дітей має становити не менш як половину неоподаткованого мінімуму доходів, себто 850 тисяч карбованців. До того ж у процесі обговорення парламентарії наголошували й на тому, щоб аліменти відраховувати навіть з натуральної оплати, котра нині дуже поширена.

Цього ж дня парламент прийняв Закон «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі», де в основному врахували зауваження Президента України. Щоправда, особливі дискусії розгорілися довкола норми документа, якою передбачено перетворення підприємств і закритих акціонерних товариств у відкриті.

Анатолій БЕНЬ.

ЖОРСТКЕ ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Ранкове засідання 31 січня

Соціальна напруга в Україні зростає. Це реалії, і від них нікуди подітися. Це видно хоча б із того, що парламентський день розпочався під акомпанемент вимог, які звучали під стінами будинку Верховної Ради, куди зійшлися з гаслами і транспарантами тепер уже освітяни.

Народні депутати, поспілкувавшись з освітянами, зайняли свої місця в залі, щоб продовжувати законотворчу діяльність і, зокрема, у сфері виробництва, бо там — джерела бюджетних надходжень, на які, зрештою, живуть і вчителі.

Слухався проект закону про природні монополії. Суть його в тому, щоб навести ціновий порядок, контроль за ринками, безпеку в користуванні товаром у таких специфічних галузях, як транспортування нафти і газу, передача електроенергії, водопостачання, надання послуг зв'язку тощо.

У проекті закону передбачається жорстке ліцензування діяльності в цих галузях, інші контрольні заходи.

Народні депутати, обговоривши документ, направили його на подальше вдосконалення.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Наша черга бути задоволеними?

В Україні з задоволенням зустріли повідомлення про ратифікацію сенатом США Договору про стратегічні наземні озброєння-2 (СНО-2), говориться в розповсюдженій з цього приводу заяві МЗС України. Хоча це двосторонній американо-російський документ, його значення, безумовно, виходить далеко за межі відносин двох держав.

Україна, яка пережила трагедію Чорнобиля, завжди виступала за прискорення процесу ядерного роззброєння в світі. Ми висловлюємося за те, щоб XXI сторіччя взагалі було без ядерної зброї. Проте Україна не тільки виступає за це, а й уживає конкретні заходи доленосного характеру. Набуття чинності Договором про СНО-2 не стало б можливим без виконання Договору про СНО-1.

Відомо, що в реалізацію Договору про СНО-1 вагомий внесок зробила Україна, оскільки послідовно, у повній відповідності з її односторонніми заявами і міжнародними зобов'язаннями, знищує третій у світі ядерний потенціал. Вже виведено для демонтажу понад 70 відсотків ядерних боєзарядів, розташованих в Україні.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ВИЗНАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ, ОБРАНИХ НА ПОВТОРНИХ ВИБОРАХ 10 ГРУДНЯ ТА ПРИ ПОВТОРНОМУ ГОЛОСУВАННІ 17 І 24 ГРУДНЯ 1995 РОКУ

Розглянувши подання тимчасової Мандатної комісії, відповідно до статті 100 Конституції (Основного Закону) України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати повноваження народних депутатів України, обраних на повторних виборах 10 грудня та при повторному голосуванні 17 і 24 грудня 1995 року:

БУРЯКА Сергія Васильовича — від Ірпінського виборчого округу № 211, Київська область;

ДРОБОТОВА Анатолія Івановича — від Сакського виборчого округу № 33, Автономна Республіка Крим;

ІЩЕНКА Олега Івановича — від Першотравневого виборчого округу № 432, Чернівецька область;

КИРИЛЕНКА Івана Григоровича — від Павлоградського міського виборчого округу №96, Дніпропетровська область;

КОВАЛЕНКА Анатолія Андрійовича — від Печерського виборчого округу №11, місто Київ;

МАЙБОРОДИ Сергія Федотовича — від Корабельного виборчого округу № 284, Миколаївська область;

МАРЧУКА Євгена Кириловича — від Миргородського виборчого округу № 324, Полтавська область;

СЛАВОВА Миколи Антоновича — від Подільського виборчого округу №13, місто Київ;

СЛОБОДЯНЮКА Сергія Миколайовича — від Ужгородського міського виборчого округу №167, Закарпатська область;

ФЕДОРИНА Ярослава Володимировича — від Голосіївського виборчого округу №4, місто Київ;

ФРАНЧУКА Анатолія Романовича — від Керченського виборчого округу №31, Автономна Республіка Крим;

ФРАНЧУКА Ігоря Анатолійовича — від Ялтинського виборчого округу № 35, Автономна Республіка Крим;

ШАРОВА Ігоря Федоровича — від Роздольненського виборчого округу №41, Автономна Республіка Крим.

2. Народним депутатам України відповідно до законів України «Про вибори народних депутатів України», «Про статус народних депутатів України» та «Про назву, структуру і кількісний склад нового парламенту України» оформити свої відносини з Верховною Радою України і розпочати виконання своїх депутатських функцій та повноважень на постійній основі у місячний термін з дня прийняття цієї постанови.

3. Постійній Комісії Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів здійснити контроль за виконанням пункту 2 цієї Постанови і про результати поінформувати Верховну Раду України.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 23 січня 1996 року.

Гартується сталь. По-новому

Вітчизняний стиль

ПРАЦЮЄ на повну потужність установка позапічного вакуумування мартенівської сталі, яку недавно за участю Президента України Леоніда Кучми і першого віце-прем'єр-міністра Павла Лазаренка урочисто було відкрито в акціонерному товаристві «Нижньодніпровський трубопрокатний завод».

Метод позапічної обробки сталі, який значно підвищує якість продукції, свого часу винайдено і вперше випробувано саме в Україні, на підприємствах Дніпропетровська та Кривого Рогу. Незабаром це нововведення підхопив увесь світ. Приміром, Японія вже давно сталь обробляє позапічним вакуумуванням. Тим часом у колишньому Союзі не дуже переймалися тим, щоб випускати конкурентоспроможну крицю.

Отож металурги Дніпропетровщини тепер, по суті, повертають собі заслужений пріоритет. Вони зрозуміли, що інакше вітчизняній чорній металургії не пробитися ані на світовий, ані на європейський ринки. Тому, незважаючи на економічні труднощі, агрегати позапічної обробки сталі спочатку стали до ладу у Дніпродзержинську на Дніпровському металургійному комбінаті. А ось тепер — на Нижньодніпровському трубопрокатному, де віднині більш як половину сталі, що її виплавляє завод, вакуумовано. Отже, придатна для виготовлення найнадійніших у світі коліс залізничного транспорту.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Чи виведе звивиста на широку дорогу,

або Ринкова колія «Волинянки»

НА ЛУЦЬКОМУ автозаводі відбулася презентація програми автомобілебудування на найближчі роки, головною метою якої є збільшення виробництва вантажопасажирських автомобілів утричі. Забезпечуватиметься усе це шляхом реконструкції підприємства із залученням інвестицій комерційних банків, а також подальшою передачею їм у власність частини акцій автозаводу.

Луцький автозавод — єдине в Україні підприємство, в цехах якого виготовляють мікролітражні вантажопасажирські та вантажні автомобілі високої прохідності. Ці машини незамінні як для підприємств, організацій, так і для працівників агропромислового комплексу, лісового господарства тощо. Продукція автозаводу завжди мала попит в Україні та за її межами. Були часи, коли з конвеєра сходило 17 тисяч «Волинянок» у рік. А ось торік виготовлено лише 890 автомобілів, що становить трохи більше 50 відсотків місячної потужності заводу.

— Для відновлення виробництва, його фінансово-економічного оздоровлення заводові потрібна підтримка для поновлення оборотних коштів у розмірі 400 мільярдів карбованців, — говорить директор акціонерного товариства відкритого типу «Луцький автомобільний завод» Володимир Гунчик. — Тому ми й розробили нову програму, згідно з якою в 1996 році завод повинен випустити три тисячі автомобілів. Програма 1997 року — десять тисяч «Волинянок». Базовою моделлю виробництва автомобілів є ЛуАЗ-1302 — вантажопасажирський повноприводний автомобіль, обладнаний бензиновим двигуном рідинного охолодження потужністю 53 кінських сили. Машина може вільно конкурувати з багатьма відомими у світі автомобілями типу «джип».

Нині на підприємстві освоєно 5 моделей родини автомобілів. Матеріали і комплектувальні до них надходять із 100 підприємств та організацій, 40 відсотків яких знаходяться в Росії та країнах близького зарубіжжя. З цього року планують розширити мережу фірмових магазинів, ділерів, представництв ЛуАЗу, спільних підприємств з метою реалізації нових модифікацій автомобілів для окремих галузей народного господарства, МВС, комунальників, енергопостачальників тощо. Є вже певні напрацювання щодо забезпечення виконання замовлень фірм та організацій держав Центральної Європи, Близького та Далекого Сходу. Вивчаються ринки збуту країн Південної Америки. Але традиційними споживачами 1996 року залишаються Росія, Узбекистан, Україна, Казахстан, Польща, Болгарія. Одне слово, підприємство має замовлень аж на п'ять тисяч автомобілів, хоча спроможне випустити лише три тисячі. І то за умов, що будуть кошти.

— Ми готові профінансувати програму автомобілебудування на ЛуАЗі, — сказав під час презентації директор Волинської обласної дирекції акціонерно-комерційного банку соціального розвитку «Укрсоцбанк» Юрій Ленартович. — Але зробимо це лише після приватизації заводу.

Отже, потрібен господар заводу. Тож залучення комерційних банків як інвесторів — чи не єдиний шлях виходу підприємства з кризи.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Ми наш, ми новий міст побудували. Від колеса до колеса

Нещодавно на базі акціонерного товариства «Херсонські комбайни» створено дочірнє підприємство «Херсонський автоагрегатний завод». У нього вузька спеціалізація — виготовлення мостів ведучих коліс для тролейбусів. Завдяки чому на тролейбусні лінії додатково виїхали десятки машин. Адже раніше мости купували в Угорщині, платячи 42 тисячі американських доларів за один. Херсонські ж, не поступаючись якістю, коштують усього 600 млн. карбованців. Заводчани вже розробили технічну документацію на випуск мостів для машин Львівського автобусного заводу.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

І знову прийде «Весна». Не схожа на попередні

Колишній Дніпропетровський радіозавод, а нині акціонерне товариство ВО «Концерн «Весна» цього року запропонує усім нам новий телевізор. Називатиметься він традиційно «Весна», але принципово відрізнятиметься від своїх попередників. Ось його переваги: сучасний дизайн, сорок чотири програми, процесорне управління, дистанційне вмикання та перемикання, об'ємне звучання, система «кадр у кадрі», телетекст, сліптаймер тощо.

Чи здогадуєтеся, в чому секрет разючого переродження «Весни»? В елементній базі провідних зарубіжних фірм, і передусім фірми «Філіпс». Відтак дніпропетровці випускатимуть телевізори, які нічим не поступатимуться кращим світовим зразкам, зате коштуватимуть дешевше від зарубіжних аналогів.

Костянтин СПИЦЬКИЙ.

Як хазяйнуємо

Нині розраховуємося «Мерседесами», а завтра...

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ концерн «Азовмаш», гігант вітчизняного машинобудування, з Різдвяних свят перебуває у вимушеному простої. Проблеми з енергоносіями, матеріально-технічним постачанням, збутом готової продукції залишили 30-тисячний колектив «Азовмашу» без грошей.

Пробували замість платні видавати робітникам олію з власної олійниці, маргарин, цукор, інші продукти. Але це, звісно, не втішило машинобудівників — адже олією, приміром, за квартиру та дитсадок не розплатишся. Між іншим, фінансова скрута підприємства позначається і на дитсадках концерну. Майже всі вони не працюють.

І керівництво «Азовмашу» змушене було піти на відчайдушний для себе крок. А саме: персональний гостьовий «Мерседес» президента концерну Анатолія Антифеєва та 15 персональних машин престижних марок директорів фірм «Азовмашу» було виставлено для продажу на місцевій біржі. На черзі — службові дачі дирекції і віце-президентів концерну на березі Азовського моря.

Однак і тих грошей, які мають отримати від вигідного продажу, навряд чи вистачить, щоб розрахуватися з численним колективом азовмашівців. Питання: а що далі?

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

У номер

● *Київ*

Чи не зарано на звалище історії?

1—2 лютого в Києві Асоціація районних Рад у містах України проводить конференцію, на якій розглядатимуть першочергові завдання районних Рад на етапі розроблення та прийняття Конституції України. Тема цього заходу, за словами голови асоціації, керівника Дзержинської райради міста Харкова Володимира Шумілкіна, зумовлена насамперед бажанням окремих політичних сил ліквідувати в Україні представницькі органи влади — райради — як останні рудименти комуністичної епохи. Разом з тим, на думку голови асоціації, навіть після неодноразової реорганізації близько 80 відсотків громадян, за даними опитування у різних регіонах країни, розв'язують свої життєві проблеми саме у райрадах.

● *Хмельницький*

«За одержимість у державотворенні»

З ініціативою започаткувати таку премію імені Якова Гальчевського виступила Хмельницька обласна організація УРП, яку нещодавно очолив редактор газети «Час» Богдан Теленько. Дипломи та премії отримали поет-гуморист Василь Кравчук за громадсько-просвітницьку діяльність, поет Валерій Басиров — за активну видавничу діяльність, журналіст Микола Руцький — за дослідницьку роботу в історії національно-визвольних рухів Поділля.

● *Львів*

Треба дбати про свою «фортецю»

Тут відбувся дводенний семінар «Створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків і розвиток мережі приватних підприємств з обслуговування житла». Серед організаторів — Держжитлокомунгосп України, Львівська облдержадміністрація, Агенція США з міжнародного розвитку. На семінарі йшлося про основні напрями і шляхи реформування державної житлової політики в Україні, про законодавчі та нормативні аспекти діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

З приватизацією житла постають проблеми приватного утримання, обслуговування, ремонту тощо. Тож потрібно навчати фахівців і провадити роз'яснювальну роботу серед населення — дійшли висновку учасники семінару.

● *Херсон*

Якість завжди помітна

Новокаховський завод «Укргідромех» перший серед підприємств Херсонщини отримав міжнародний сертифікат якості продукції. Цей факт спрацював як найкраща реклама. Так, німецька фірма запропонувала заводчанам взяти участь у будівництві промислового об'єкта в місті Ліппендорфі, передбачено також співробітництво у спорудженні терміналу в Одесі тощо.

Новокаховці отримали цей сертифікат на випуск саме металоконструкцій і обладнання для гідро-, тепло- і атомних станцій. Реквізити «Укргідромеху» занесено до спеціальних європейських довідників.

● *Харків*

Хто фіксує, той не прогадує

Якщо за воду, тепло та інші комунальні послуги бюджетним організаціям сплачувати за лічильником, то витрати зменшуватимуться майже вдвічі. Такого висновку дійшли комунальні служби Харкова після встановлення в міських лікарнях двох районів лічильників споживання води та тепла. Враховуючи таке заощадження енергоресурсів, Харківський міськвиконком розпочав реалізацію програми з переведення всіх організацій та установ міста на фіксоване використання комунальних послуг.

● *Севастополь*

Міст об'єднає місто

Севастополь, як відомо, розділений Севастопольською бухтою на дві частини — південну й північну. Це завдає багато клопоту мешканцям міста та гостям: дістатися можна лише катерами чи поромами. І от за розпорядженням голови Севастопольської держадміністрації Віктора Семенова створюють цільовий фонд проектування і спорудження моста, який з'єднає південну й північну частини міста. Фонд збиратиме й акумулюватиме кошти, необхідні для фінансової підтримки цієї роботи. Джерелом його формування стануть добровільні внески підприємств усіх форм власності, яких зацікавить спорудження і подальша експлуатація моста.

Вищий Арбітражний суд підбиває підсумки 1995 року

30 січня 1996 року відбувся пленум Вищого Арбітражного суду України (ВАСУ), на якому були розглянуті питання про стан дотримання законності при розгляді арбітражними судами господарських справ у 1995 році.

Аналіз матеріалів судових справ, дані арбітражної статистики свідчать про те, що абсолютна більшість господарських спорів вирішується арбітражними судами згідно з чинним законодавством.

Підкреслювалося, що значна частина судових помилок спричинена цивільним і господарським законодавством, яке явно не відповідає вимогам часу. Наводились конкретні приклади недоліків і прорахунків у нормативному регулюванні економічної діяльності, які ставали на заваді правильному застосуванню закону.

Пленум також затвердив роз'яснення президії ВАСУ щодо практики застосування законодавства. За минулий рік, до речі, президія ВАСУ прийняла шість постанов такого характеру.

Пленум розглянув й інші важливі питання.

Хроніка. Факти. Події

● *Бухарест*

«Дипломатична війна» надумана

Про «дипломатичну війну», яка, за твердженнями деяких засобів масової інформації, розпочалася між Україною й Румунією у зв'язку з проблемами навколо острова Зміїний, «не може бути й мови», заявив на прес-конференції посол України в Румунії Олександр Чалий.

Він відзначив, що у лютому обидві країни проведуть шостий раунд переговорів щодо врегулювання проблеми Зміїного, щоб «якоюсь мірою визначитися з кінцевою позицією держав до зустрічі прем'єрів, яка відбудеться в березні».

● *Нью-Йорк*

Загроза Іраку реальна

Понад десяток транспортних суден військово-морських сил США з бойовим спорядженням на борту, в тому числі танками й іншою бронетехнікою, сконцентрувалося нині біля берегів Бахрейну. Газета «Нью-Йорк таймс», яка повідомила про це, підкреслює, що така концентрація американських ВМС у цьому районі пов'язана із занепокоєнням командування збройних сил США з приводу потенційної можливості «початку Іраком нової війни». Розвідувальне управління міністерства оборони США дійшло висновку, що «Ірак став спроможний направити п'ять бронетанкових дивізій до Кувейту уже через 12 годин після прийняття відповідного рішення».

● *Джакарта*

Незалежність острова ціною заручників?

Повстанці, які захопили три тижні тому у джунглях Іріану біологічну експедицію, вперше за кілька останніх днів цілковитого ефірного мовчання вийшли на радіозв'язок з військовою владою. Як з'ясувалося, їх турбують польоти вертольотів. Заколотники попередили військових про спроб звільнити полонених силою. Місцезнаходження загону із повстанської «Організації за вільну Папуа» (ОВП) і 13 заручників, включаючи шістьох європейців, як і раніше, невідоме.

«Організація за вільну Папуа» домагається незалежності для західної частини острова Нова Гвінея, колишньої голландської колонії, а нині індонезійської провінції Іріан-Джая. 1963 року цю досить велику територію було передано під управління Індонезії за участі ООН.

● *Спрінгфілд*

Американському «зеку» — 12 років

Суддя у справах неповнолітніх злочинців Керол Келлі підтримала вимогу властей штату Іллінойс про те, щоб двох убивць помістили до в'язниці максимального суворого режиму в Джолієті. Таким чином, один із порушників закону стає наймолодшим у США ув'язненим — йому лише 12 років. Підлітки вирішили використати для власної користі 5-річного Еріка Моурза, вони зажадали, щоб малюк, якщо він хоче з ними «дружити», вкрав для них ласощів. Той відмовився. Розправа за непідкорення була миттєва і жорстока. Вони взяли Еріка за ноги, розгойдали його за вікном, а потім відпустили з 14-го поверху. Хлопчина загинув.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Коментар

В Югославії пролунав постріл — із стартового пістолета

Утверджуючи себе на міжнародній арені, торік Україна намагалася завоювати політичний капітал балканським миротворством. Ефективність тих намагань є коли не сумнівною, то, принаймні, невеликою. І вже перша «югославська» акція України в новому році приваблившіша від усіх минулорічних нот, листів та пропозицій.

Ідеться про візит до СРЮ української делегації на чолі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. Цілком зрозуміле, із здоровою меркантильністю піклування за власний добробут (риса, властива нашому народові взагалі) — саме це визначало характер візиту і його мету. До того ж, понад чотири мільярди доларів фінансових втрат є неабияким стимулом-подразником для вагомої та вигідної участі в обробітку занедбаної за роки війни ниви югославської економіки.

Стан двосторонніх економічних відносин нині навіює сум. Торік товарообіг між країнами становив до сліз смішну суму в 3 мільйони доларів (для порівняння: навіть із далеким В'єтнамом було понад 20 млн.). А він, на думку фахівців, може сягнути 1—2 мільярди на рік. Різниця між тим, що маємо, і тим, що можемо мати, свідчить, який величезний непочатий край роботи мають обидві держави. Втім, можна сказати, що робота вже почалася — саме з минулого візиту.

Одним із результатів його є піднесення статусу міжурядової комісії, яка має координувати двосторонні економічні відносини: кожну з делегацій очолюватиме віце-прем'єр-міністр, хоча, як правило, це робить заступник міністра. Вже на першому засіданні комісії можливе парафування однієї з двох найважливіших для економічного співробітництва угод — про уникнення подвійного оподаткування. Друга базова угода — про взаємний захист інвестицій, плановано підписати вже в травні. А незабаром буде парафовано ще один важливий документ — угода про режим вільної торгівлі. Отже, можна сказати, що для україно-югославського економічного співробітництва пролунав постріл із стартового пістолета.

Так сталося, що цей візит збігся у часі із вирішенням ряду питань щодо військової присутності України на Балканах. Після кількамісячних роздумів, ваганъ вона встигла стрибнути в поїзд, який вже рушав: розкрила гаманця, залишивши свій 240-й батальйон у Боснії за власний, як і вимагалося, кошт. Батальйон братиме участь в операціях НАТО. Разом із тим Україна заявила про плани направити до Східної Славонії дві вертолітні ескадрильї та танковий батальйон. Окрім цього, комерційні військові перевезення здійснюються в регіоні десятьма українськими Іл-76. Така участь, сподіваються в Україні, дасть можливість якось компенсувати витрати на 240-й батальйон, що, за деякими даними, становитимуть 16-18 млн. доларів. Представник України в ООН Анатолій Зленко, до речі, заявив про готовність України надати для контингенту ООН (за це, нагадаю, ООН платить) стільки людей, скільки потрібно.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Портрет політика

Можна прожити і без дня народження

Наступного року буде рівно п'ятдесят літ, як Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію про створення на території колишньої британської підмандатної Палестини двох держав: єврейської та арабської. Але, якщо перша існує де-факто, то друга тільки де-юре.

1948 року розпочалася перша арабо-ізраїльська війна, яка започаткувала тривалий період колотнечі на Близькому Сході. Сьогодні більш як половина з 5 мільйонів палестинців опинилися у вигнанні. «Легко розпалити війну, але дуже важко досягти миру» — з цих слів, сказаних під час підписання заяви про визнання Ізраїлю та відмову від збройної боротьби, очевидно, і розпочалися перші спроби поновити спокій у близькосхідному регіоні. Належать вони — Ясиру Арафату.

Якби Ясира Арафата не було, то дипломатам, які намагаються поновити мир у регіоні, варто було б його вигадати, — таку думку висловив кілька років тому один з англійських журналістів.

Його називають і непримиренним борцем за незалежність Палестини, і не менш затятим воїном миру. 1994 року за «зусилля, спрямовані на досягнення миру на Близькому Сході» його разом з Шимоном Пересом та Іцхаком Рабином було нагороджено Нобелівською премією. Але до такої високої нагороди він йшов дуже довго: всі тридцять років його військово-політичної кар'єри.

«Ніхто не знає, де я спатиму цієї ночі», — зізнався лідер Організації визволення Палестини (ОВП) в одному зі своїх численних інтерв'ю. Можливо, це й перебільшення, але воно прекрасно вписується в імідж всюдисущого, напівбога-напівлюдини араба. Уже за свого життя він став легендою, в якій більше вигадок, аніж правди. Сама його поява на світ оповита ореолом таємничості. У свідоцтві про народження вказано, що Ясир Арафат народився 24 серпня 1929 року в Єгипті, сам Арафат стверджує, що він з'явився на світ 4 серпня того ж року, але в Єрусалимі.

Заплутують «справу» і сімейні документи, які свідчать, що його батько, Абдер Рауф Арафат разом із сім'єю залишив Єрусалим за два роки до народження Ясира, отож він міг народитися і в Каїрі. Але залишмо цю «темну справу» на розгляд біографів Арафата. Головне, що «подія» таки відбулася, і світ побачила людина, яка минулого тижня за волею 88,1 відсотка виборців стала першим обраним головою палестинської автономії.

Ясир Арафат — людина вольова і більшість своїх рішень супроводжує словами: «Я беру це під свою відповідальність», що іноді не надто добре сприймається у колі його соратників по боротьбі. І хоч у Палестині нині не бачать іншого лідера, окрім Арафата, він часто змушує палестинців витирати піт з чола або погамовувати подивування. Коли 1992 року він потрапив в авіаційну катастрофу, палестинці не на жарт злякалися: така втрата могла серйозно вплинути на рух визволення.

Але з'ясувалося, що Арафат живучий, мов кіт. Коли він оголосив, що має намір одружитися, хоча все своє життя наголошував, що його єдина дружина — Палестина, то його соратники вирішили: молода красуня (а пізніше і чарівна доня) змусить Арафата відійти від боротьби. Проте й ці прогнози не виправдалися. А одного разу він просто шокував увесь світ, заявивши: «Ви ж знаєте, я — справжній єврей», мовляв, справжній мусульманин має бути і справжнім християнином та євреєм. Невідомо, як відреагували на цю заяву мусульманські богослови, але, очевидно, вибачили йому цю дитячу звичку дивувати публіку.

Та коли серйозно, можливо, саме цей екуменістичний світогляд Арафата дає підстави сподіватися, що він зможе порозумітися і з євреями, і з християнами. Недарма Арафат, повне ім'я якого Мухамед Абдель Рауф Арафат аль-Кудва аль-Хусейни, часто пригадує епізод зі свого дитинства. Одного разу, коли він висунувся з вікна батьківського дому в Єрусалимі, то побачив, як мусульмани піднімаються до мечетей на Храмовій горі для п'ятничної молитви. Через кілька годин з'явилися євреї, які йшли молитися до Стіни плачу, а неподалік біля гроба Господнього зібралися християни. Недарма ж цей день так запам'ятався Арафатові.

Наталя ФІЛІПЧУК.

На знімку: Ясир Арафат (зліва).

Поводьтеся правильно, панове

Колишній глава польської держави Лех Валенса програв вибори через негативні риси характеру та поведінки. Такий вирок винесли експрезидентові поляки, що взяли участь у соцопитуванні Центру з досліджень громадської думки.

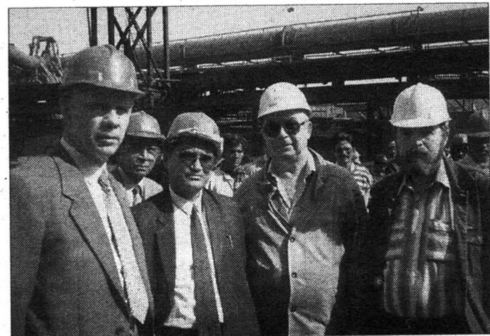

39 відсотків опитаних вважають, що головні причини поразки Валенси — це «його нахабство, гордощі, зайва самовпевненість, а також відсутність особистої культури та вміння поводитися». Ще третина опитаних вважають, що Валенса «не виконав свої передвиборні обіцянки».

Чверть респондентів передумали голосувати за нього після «теледебатів з конкурентом», під час яких проявилися недоліки в його освіті.

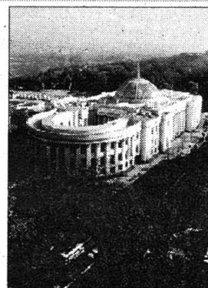
Разом з цим новому Президентові Квасневському також є над чим подумати, вважає ІТАР-ТАРС. Адже 35 відсотків респондентів проголосували за нього, повіривши в його передвиборні обіцянки та програму. Ще 30 відсоткам сподобався його метод проведення виборчої кампанії. А 19 відсотків упевнені, що на його користь спрацювало «погане президентство» Валенси.

Попри велику кількість звинувачень, висунутих супротивниками Квасневського, більш як половина опитаних заявили, що вітають нового Президента.

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Індії Георгій Ходоровський з індійськими, українськими і російськими фахівцями, які працюють на Дургапурському металургійному заводі.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Володимир ШУМИЛКІН: «КОНСТИТУЦІЮ ПРИЙМАЮТЬ НЕ НА ОДИН РІК»

СЬОГОДНІ у Києві почне роботу конференція членів асоціації районних у містах Рад України, де обговорюватимуть проблеми створення нової Конституції України і, зокрема, все, пов'язане з місцевим самоврядуванням. Ми попросили голову цієї асоціації Володимира ШУМИЛКІНА висловити свою думку з приводу цих питань.

— Нам здається, — сказав він, — що проект нової Конституції заслуговує, по-перше, на ширше обговорення, аніж передбачено. «Обкатування» його лише на засіданнях робочої групи призведе до того, що Основний Закон може бути непозбавлений багатьох недоліків, і передусім того, що стосується суперечностей між гілками влади. На наш погляд, проект Конституції має стати предметом широкого, якщо хочете, загальнонародного обговорення, щоб виявити недоліки, що чатують на нас.

Цього нас учить досвід недавньої роботи над Конституційною угодою. Окремі невизначеності цього документа, неточності формулювань призвели до того, що на місцях почалися серйозні незгоди між рівнями влади. Але ж за умов кризи, як ніколи, всі гілки влади повинні погоджено діяти заради реалізації програми виходу з економічних негараздів.

А ми стаємо свідками всіляких «розборок», поділу влади на різних рівнях. Це абсолютно неприпустимо. Саме тому асоціація районних у містах Рад, усвідомлюючи важливість цього процесу (триває розробка Конституції!), збирається в Києві, щоб висловити свої міркування з цього приводу.

Що стосується місцевого самоврядування, то тут двох думок бути не може. Як з фактичної, так і з юридичної точки зору, самоврядування — то інструмент самоорганізації життя людей, уже перевірений протягом багатьох років у багатьох країнах.

Більше того, суто юр[illegible] вже визнали самоврядування, оскільки приєдналися до Ради Європи. А це — одна з необхідних умов для вступу до кола цивілізованих і правових держав.

— **Ви зачепили проблему суперечностей між владними структурами. Справді, ми стали свідками багатьох конфліктів у владних структурах Львова, Одеси, Вінниці та інших регіонів. У чому тут проблема?**

— Причина може бути лише одна — нечітка регламентація прав, обов'язків, механізмів функціонування органів влади. Я не такий великий фахівець в аналізі непорозумінь між обласними й міськими адміністраціями, але те, що відбувається нині у відносинах між районними адміністраціями і міськими (маю на увазі Радами), викликає неабияку тривогу. В Херсоні, приміром, Вищий арбітражний суд України розглядає суперечку між районними й міською Радами, бо міськрада, на порушення законодавства, ліквідувала бюджетні органи в районах, позбавивши тим самим права підпису конституційно обраного голову районної Ради.

Те саме відбувається і у Вінниці, де прийнято рішення розпустити районні Ради як такі з 1 січня. Аналогічні процеси мають місце і в інших містах. Тому треба чіткіше формулювати закони, щоб виключити можливість таких суперечок між рівнями влади. Це симптоми жахливого захворювання і, безперечно, слід виявити його причини й усунути їх.

— **Виходячи з проекту нової Конституції, якою ви все-таки бачите можливість розв'язання суперечностей між повноваженнями району й міста, до якого входять райони?**

— У законодавчих актах слід чітко визначити повноваження владних структур, окреслити сфери впливу, право власності, важелі дії. Адже на кожному рівні влади є власні специфічні, економічно зумовлені функції. Взяти, скажімо, транспортні комунікації (тролейбуси, автобуси). Хіба можна всерйоз казати, що вони мають управлятися кожним окремим районом у місті? Звичайно ж, це загальноміські комунікації, так само як і тепло- і водопостачання тощо. І водночас цілком безглуздо було б твердити, ніби тисячі, десятки тисяч будинків має обслуговувати єдиний центр. Цю роботу слід виконувати на місцях. Виконання цього завдання мають контролювати виконавчі структури — районні Ради.

І ще один момент. Самоврядування в Західній Європі, у всьому світі формувалося протягом сотень років. А ми тепер починаємо шукати, яким чином його побудувати, на якому рівні — районному, міському — обирати базові елементи самоврядування.

Адже існують певні традиції, історичний досвід. Протягом десятків років ми мали органи самоврядування в районі, місті. Навіщо тепер змінювати традиції, що історично склалися, і запроваджувати нову, штучну, схему? Так, у когось викликає роздратування слово «Рада». Його можна замінити, суть не в тому. Річ у тім, що в районі на 200—300 тис. населення має бути власний представницький орган. У селі живе 10—15 тисяч чоловік, і ми не ставимо під сумнів право цих людей сформувати власний орган самоврядування. А в районі міста чомусь не визнаємо таке право.

До речі, наскільки мені відомо, до московської міської Думи подано законопроект, який знову повертає схему, де в районах і в містах будуть представницькі органи.

(Закінчення на 12-й стор.).

Життя Рад

Я ВАМ СКАЖУ ЗА ВСЮ ОДЕСУ...

Яка обурюється, дивується, глузує, гуртується і розмежовується, спостерігаючи за «епістолярною війною» двох місцевих владних структур

Так, в Одесі не на жарт розгорівся черговий скандал між міською й обласною Радами народних депутатів, між виконкомом міськради й обласною держадміністрацією, що їх очолюють, відповідно, Едуард Гурвіц і Руслан Боделан. Цього разу каменем спотикання стали... школи. Точніше, ситуація, що виникла у зв'язку із зимовими канікулами й опаленням шкільних приміщень. Хоча то був лиш черговий привід, протистояння вийшло за його межі й набуло ширших аспектів.

Коротко про історію конфлікту. З грудня минулого року в загальноосвітніх школах Одеси, через украй тривожну епідемічну обстановку (нашестя важкої форми грипу), були оголошені дострокові канікули. На який термін? Залежно від подальшої ситуації. Паралельно голова міськвиконкому Е.Гурвіц видав розпорядження про відключення з 1 січня нинішнього року, з метою економії коштів, систем опалення шкіл, гімназій, ліцеїв. Що й було оперативно, хоча не скрізь добросовісно, зроблено. В обладміністрації з такими діями міських властей не погодилися. За розпорядженням Р.Боделана створили комісію, яка вивчила технічну й економічну доцільність отого відключення й зробила висновок: очікувана економія може обернутися (й уже в ряді місць обертається) куди більшими збитками: системи розморожуються, стіни шкільних приміщень мокріють, обвалюються. Цей висновок став основою для прийняття наступного розпорядження голови облдержадміністрації: з 6 січня підключити школи до тепломереж, а з 15-го поновити в школах заняття. Що, само собою, теж було зроблено.

У відповідь на це міськвиконком приймає досить об'ємисте рішення, опубліковане в місцевій пресі під заголовком «Про припинення неправомірних дій голови обласної державної адміністрації Р.Боделана та обласного орендного підприємства «Одестеплокомуненерго», що спричиняють шкоду народній освіті і бюджету м.Одеси та обмежують права місцевого самоврядування». Йдеться вже не тільки про зазначену вище конкретну ситуацію. Облдержадміністрацію та її голову звинувачують у тому, що вони взагалі не виконують покладених на них обов'язків щодо забезпечення теплом закладів освіти, створюють умови для необгрунтованого збагачення «Одестеплокомуненерго» за рахунок загальноосвітніх шкіл, що Р.Боделан «вдався до грубої спроби втручання в законні й економічно обгрунтовані дії міськвиконкому». Своїм рішенням виконком зупинив дію одного з пунктів положення облдержадміністрації, прийнятого ще у вересні минулого року, щодо встановлення тарифів на теплову енергію для шкіл та дошкільних закладів, а також визнав за доцільне звернутися з рядом прохань, які б, на його думку, відновили справедливість, до Вищого Арбітражного суду, Антимонопольного комітету України, прокурора Одеської області й навіть до Президента України. Останній мав би «...притягти голову Одеської обласної державної адміністрації Р.Б.Боделана до відповідальності за таке, що веде до дестабілізації соціально-політичної обстановки, систематичне протиправне втручання у здійснення Одеською міською Радою та виконкомом власних повноважень міського самоврядування».

У відповідь на такі серйозні звинувачення та щоб викласти свою точку зору на події і факти, що призвели до протистояння, голова облради й обладміністрації Руслан Боделан пише відкритого листа членам виконавчого комітету Одеської міськради. Лист великий, з конкретним розглядом справ, у багатьох місцях цілком аргументований, спокійний за тональністю. Та є в ньому, на жаль, рядки, що сприяли, думається, не стільки взаєморозумінню й зближенню позицій, скільки, навпаки, посилили протистояння. На початку послання Р.Боделан пише: «На превеликий жаль, доводиться звертатися до членів виконкому, оскільки мої спроби будувати ділові стосунки з головою виконкому міської Ради міста обласного підпорядкування не знаходять підтримки з його боку». А наприкінці ще: «...У відсутність голови Одеської міськради Е.Й.Гурвіца керівництво обласної державної адміністрації цілком успішно і конструктивно співробітничає з його заступниками». Хіба ж могла «команда» Е.Гурвіца не відповісти на отаке? Тут же з'являється одностайно прийнятий на засіданні виконкому лист-відповідь. Знову виклад своїх поглядів на спірні речі — з фактами, як мовиться, й аргументами, багато з яких заперечити важко: тут слід розбиратися не стільки журналістам, скільки фахівцям. Не обійдено, звичайно ж, і отих місць у листі Р.Боделана, що вище процитовані: ні, вбити клин між нами й головою, заявили члени виконкому, не вдасться, «наша думка єдина, як будуть і надалі єдиними наші дії».

Ну, а раз начальство замість сісти за «круглий стіл» перейшло на епістолярний жанр, то далі, як мовиться, пішла писати губернія. Одні місцеві газети, не дуже-то добираючи вирази в полеміці й звинуваченнях «супротивника», беззастережно стали на бік Е.Гурвіца, другі — Р.Боделана. Телекомпанія «РТВ-7» годинами прославляє діяння мера й гудить — губернатора. Телекомпанія «РІАК» — навпаки... Читаючи, слухаючи все оте вже не один день, одесити за голови хапаються: та хіба ж у них мало справ, за які, засукавши рукави, треба спільно взятися? Й чому з отим протистоянням, що тягнеться місяцями, завдаючи шкоди людям, місту, області і країні, Верховна Рада, Президент, уряд миряться?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Наші реформи: погляд з Америки

***НАПОЛЕГЛИВИМИ** зусиллями політиків, пропагандистів і засобів масової інформації до громадської свідомості вкорінено ідеологему: «реформам альтернативи немає». Поняття «реформи» сприймається як щось позитивне. Вкрай потрібне й зовсім безальтернативне. І при цьому, як правило, не постає друге запитання: реформи в ім'я чого, якою ціною і в чиїх інтересах. Чи відповідатимуть їх результати інтересам більшості народу чи вузькому прошарку можновладців? Але ж саме від відповіді на це запитання залежить ставлення до самого поняття «реформи». І вже ні для кого не таємниця, що плоди наших реформ спричиняють дедалі прохолодніше ставлення громадян України до них.*

Проте темпи й методи проведення перетворень, як з'ясувалося, не задовольняють не тільки жителів самої України, а й ті кола в США, котрі спочатку були досить зацікавлені в українських реформах і стимулювали їх.

Одна з найвпливовіших американських газет «Нью-Йорк таймс» несподівано надрукувала незвично велику статтю про Україну. На початку листопада, коли один з нас побував у редакції газети, йому розповіли: для того, щоб написати цю статтю, в Україну довелося спеціально посилати кореспондента Джейн Перлез із Варшавського бюро «Нью-Йорк таймс» (у самій Україні власкорів американських газет і журналів практично немає).

Тижнів через два «Голос України» опублікував переклад (зазначимо, на жаль, не найсильніший і місцями не зовсім точний) цієї статті. Публікація має коментарі журналіста Володимира Скачка, якому, за його власними словами, цю статтю вручили в Канаді. У ній йшлося про те, що в Америці незадоволені, як Агентство міжнародного розвитку (підрозділ Держдепартаменту США) витратило великі гроші, надані урядом як допомога США нашій незалежній державі.

Автор коментаря погоджується з тим, що критика в американській газеті пролунала справедливо. І навіть мовить дуже сміливу фразу: «Така стаття в такій газеті боляче б'є по іміджу нашої країни та по готовності вкладати в неї гроші. Нема чого на дзеркало нарікати».

Хоча Володимир Скачко не забув ще раз згадати нашого північного сусіда, мовляв, «за статтею в «Нью-Йорк таймс» стоїть американське проросійське лобі», він усе ж таки знайшов мужність зазначити, що «це цілком може бути, та не воно головне».

Стан справ в Україні справді незавидний. І тут не треба бути великоросійським шовіністом або якимось іншим недоброзичливцем України, щоб казати про цей стан на повен голос. Навпаки, справжній недоброзичливець України — той, хто заплющує очі на лиха нашої молодої держави.

Американці пишуть про нас без зловтіхи і аж ніяк не бажають зла Україні. Та річ у тім, що вони звикли рахувати свої гроші і не хочуть витрачати їх куди попало.

Коментар у «Голосі України» не може не залишити враження, начебто в Києві поставилися до цієї статті як до чогось такого, що минає, до епізодичного, мовляв, якби не дали випадково журналістові цю нещасну статтю в Канаді, то й город не варто городити. Але ні, не тільки в «Нью-Иорк таймс» висловлють невдоволення становищем в Україні. Буквально за два тижні до появи цієї статті в нью-йоркській газеті не менш гостра стаття про Україну з'явилася і в столичній пресі. Нагадуємо, що це не якесь там «шовіністичне» видання, а солідний «Вашингтон пост». Велика стаття Джеймса Руперта вийшла під великим — у кілька рядків — заголовком: «Українські реформи дозрівають повільно. Економічні зміни приносять зростання цін. Низькі заробітки — немає вдосталь продуктів». Пропонуємо вашій увазі переклад фрагментів цієї статті.

«Протягом року економічних реформ український Президент Леонід Кучма видавав укази, декларації і програми, а не продуктовий достаток. Відтоді, як Кучма проголосив початок своєї програми рік тому, багато з пріоритетних завдань так і не було досягнуто».

Американський журналіст спробував перекласти англійською мовою українське прислів'я «Пани б'ються, а в мужиків чуби тріщать» і як ілюстрацію описав стан справ в Україні:

«Будь-хто, у кого є доступ бодай до клаптика землі, вирощує овочі для особистого вживання або на продаж. Міські жителі покладаються на продукти, що їх надсилають їм сільські родичі. Багато хто працює на двох-трьох посадах або простоюють довгі години на придорожніх барахолках (їх американці називають «блошині ринки»), щоб збути якийсь товар чи особисті речі».

Американська газета особливо зазначає, що Кучма привселюдно визнав: тривала криза економіки повільно роз'їдає ту довіру до нього, що була стійка ще на початку року.

«Успіх української економічної програми дуже важливий для стабільності у Східній Європі та для адміністрації Президента Клінтона, — зазначає «Вашингтон пост». — Західні політики сподіваються, що Україна стане прикладом того, що пострадянські республіки можуть досягти, змінивши свої політичну й економічну системи у співробітництві з Заходом».

Та, як з'ясовується, опір реформам кориниться в середовищі державного чиновництва і навіть усередині самого уряду Кучми. Наприклад, у Фонді держмайна, що відповідає за проведення приватизації, голова «має заступників, які проти приватизації». Так заявляє Петра Матяшек, американський юрист українського походження, який очолює незалежну консультативну раду при Верховній Раді. «Як ви плануєте здійснити реформи, коли опір їм чинять такі головні постаті?» — запитує Матяшек.

Володимир Алексеєв

«ЗАВДАННЯ Кучми, — стверджує «Вашингтон пост», — у тому, щоб урізати урядові витрати і втримати Україну в рамках її угоди з Міжнародним валютним фондом, який надає Україні півтора мільярда доларів на стабілізацію економіки. І, згідно з твердженнями західних та українських спеціалістів, уряд робить реальний прогрес, змінюючи структуру найважливіших галузей економіки. Таких, як виробництво енергії».

І все ж таки, зазначає журналіст, «рік напівзаходів не додав нічого в холодильники більшості українських громадян, зате помітно полегшив їхні гаманці».

На Київському центральному ринку, куди американський кореспондент вирушив по спостереження над сучасною українською дійсністю, він мав розмову з хлопцем на ім'я Василь, який не захотів називати свого прізвища. Василеві — 36 років. 1 жовтня, за його словами, його квартплата зросла з 12 до 26 доларів. І вся його зарплата — близько 21 долара — йде тепер на квартплату. Заробіток його дружини (півставки продавця магазину) — близько семи з половиною доларів на місяць — «на хліб та ковбасу», як каже Василь. А крім того, вони живуть на продукти, що їх його мати надсилає з села під Києвом.

Люда Корваченко, яку журналіст зустрів там само — 36-річна мати-одиначка. Вона заробляє 21 долар за місяць, торгуючи зубною пастою на базарі. «Ми не віримо більше нікому з політиків», — заявляє вона американському кореспондентові.

«ПОКИ ЩО громадське розчарування,— робить висновок «Вашингтон пост», — ще не вилилося в масовий протест або опозицію. Але Кучма та його радники, схоже, дуже стурбовані можливими політичними наслідками такого тривалого зубожіння»...

Ні, інтерес в Америці до України після її року реформ аж ніяк не випадковий: усе ж таки стільки вкладено грошей. Але в цій увазі до наших проблем помітна надзвичайно величезна різниця між нами та американською публікою. Американські платники податків мають право знати і турбуються про те, як витрачаються їхні гроші, — розумно чи ні. А ми інколи вважаємо непристойним навіть ставити таке запитання, цілком звичне в будь-якій цивілізованій країні.

Наприклад, нещодавно, коли активіст Інтерруху та Громадянського Конгресу України вийшов на центральну вулицю Донецька з плакатом «Кучма, де наші гроші?», до нього підійшов міліціонер і попросив прибрати плакат. Хлопець обурився, мовляв, нічого протизаконного він не робить. Будь-хто з українських платників податків будь-якої миті має право запитати таке й вимагати відповіді. Нічого ганебного в цьому немає. Міліціонер кудись зник, щоб проконсультуватися, та активіст не став спокушати долю й пішов.

ЗА ЦИМИ статтями в американській пресі стоїть усе-таки щось важливіше для нашої країни, аніж просто урок демократичного ставлення до гласності щодо витрачання державних коштів. У США тепер у розпалі так звана «республіканська революція». Республіканці, заволодівши при демократичному президентові обома палатами свого парламенту, наполегливо обстоюють різке скорочення державних витрат. «Дешевий уряд» — ось головне їхнє гасло.

Вони інтенсивно проводять кампанію щодо скорочення витрат на різну міжнародну допомогу. Керівник одного з центрів, що надають таку допомогу, який базується при університеті штату Вісконсін, професор Уільям Тізенх'юзен розповідав одному з нас відразу після своєї поїздки в Держдепартамент США, що багато хто з республіканських політиків настроєний скасувати не тільки зовнішню допомогу державам, а й взагалі витрати на зовнішню політику США.

Звичайно, це висловлювання надто категоричне, щоб його сприйняти як керівництво до дії, та, судячи з усього, значну частину американських зарубіжних програм буде згорнуто. І ніхто тепер, після появи таких різких статей у провідній американській пресі, не зможе поручитися, що Україна — нині четверта країна в світі за обсягом отримуваної від США фінансової допомоги — не стане першим кандидатом на урізання вливань із Вашингтона. Але ж значна частина українських політиків метою свого життя визначила вибивання інвестицій від «дядька Сема». Дядько Сем, загалом, добрий, але розтринькувати гроші не любить.

Отож, мабуть, не варто скрізь шукати підступи північного сусіда або кивати на якесь інше зло, і тим паче всю внутрішню політику ставити в залежність від американської допомоги. А засукавши рукава, треба розгрібати свої власні завали, використовувати свої власні, віками напрацьовані методи та зв'язки. І лише показавши, як це зробив, наприклад, В'єтнам, що ми можемо впоратися зрештою й самі зі своїми проблемами, ми матимемо право розраховувати на чиюсь допомогу.

Америці поки що така реформа в київському виконанні вочевидь не потрібна. А нам?

Володимир АЛЕКСЄЄВ,
народний депутат України,
Дмитро КОРНІЛОВ,
політичний оглядач газети «Донецкий кряж».

Донецьк.

Читацький мікрофон

Не поспішайте стрімголов

До питання про вступ до Міжпарламентської асамблеї треба ставитися серйозно, виважено, добре все обміркувати, а не кидатись туди стрімголов, як дуже хочуть депутати - комуністи. Ми більш як три століття були пригноблені, русифіковані, змушені і тепер боротися за свою мову, культуру. Нас ще сміють презирливо називати націоналістами. Але це слово горде, бо націоналіст — це той, хто протидіє панівній політиці гнобителя. Націоналізм — це любов до народу, повага його інтересів. Тож не робіть поспішних кроків до асамблеї!

Ніна ЖОЛОС,
пенсіонерка.

Донецьк.

Де ваш патріотизм, депутати?

Депутати різних фракцій по-різному оцінюють питання про вступ до МПА. Російськомовні депутати вбачають якісь переваги в такій надструктурі тільки в торговельних зносинах. Шкода, що вони забувають про багатовікові страждання українського народу від такої дружби. Історія минулого і сьогоденна показує, що Україна повинна жити й розвиватися як окрема, самостійна держава.

Ніхто не повинен посягати на її суверенітет і незалежність, створюючи МПА, спільну протиповітряну оборону чи прозорі кордони. Шкода, що в таких депутатів немає патріотизму до своєї держави.

Ярослав БІЛИК.

Бучач
Тернопільської області.

А потім заберете наших дітей

Вражає мене, що в нас багато говорять тільки про те, як важко живеться пенсіонерам.

А що ж казати мені, молодій матері, яка має двох маленьких дітей і перебуває у відпустці для догляду за дитиною? Ті гроші, що нам дає держава, — суто символічні. І хіба можна на них прогодувати дитину? Та ще й виплату їх затримують, як правило, на місяць-два, тож і гроші втрачають цінність. Чоловік, на жаль, не може забезпечити сім'ю, бо має мізерну платню. І як нам жити? За такого ставлення до молодої сім'ї хіба зростатиме народжуваність дітей? А коли вони виростають, держава забирає їх від матері, не питаючись...

Олександра ПОДОЛЯК.

Каховка
Херсонської області.

Запитуєте — відповідаємо

Чи маю право на автомобіль?

Я — інвалід I групи, 14 років прикута до ліжка, пересуватися можу тільки за допомогою інвалідного крісла. Управляти автомобілем сама не можу. Чи маю я право на пільговий автомобіль, щоб ним управляв мій син?

Марія МЕНДЕЛЮК.

Ділятин
Надвірнянського району
Івано-Франківської області.

Відповідає начальник управління у справах інвалідів Міністерства соціального захисту населення України Уляна МОСТІПАН:

—Право на придбання автомобіля на пільгових умовах мають тільки ті інваліди, які самі керують, при наявності медичних показань. Передача права керування іншій особі діючим порядком передбачається лише інвалідам, які мають право на безкоштовне забезпечення автотранспортом.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ЗАХИСТ ЧИ ГАРАНТІЇ?

НЕ ТАК СТАЛОСЯ в нас, як гадалося, із безкласовим суспільством. З одного боку, робітничого і колгоспно-селянського як таких уже немає, натомість утворилися величезні, ширші за прошарки чи навіть верстви, угруповання людей не так за фахом, як за способом життя: багатії і жебраки, банкіри і знезаощаджені, комерсанти-спекулянти і ошукані, роботодавці і безробітні, рекетири і застрахані, проститутки і зґвалтовані, ба, навіть не перелічити усіх, бо розшарування охопило, а точніше, розокремило вже навіть люд, так би мовити, не робочий, якто: пенсіонерів, військових, юнацтво, і дісталося навіть дітей.

Окрім цих численних, майже класів, утворилися величезні касти державних службовців, виконавців силових структур, окреме делалі більше розростаюче дерево контрольно-каральних органів, а поміж усього цього — ще й партійні клани, що не презентують жоден клас (бо ж позакласові), угруповання чи касту. Так собі, групки однодумців.

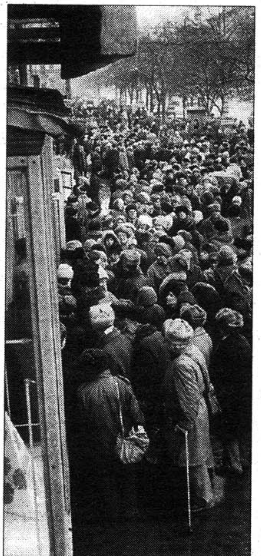
Та все ж угруповання, класи, касти, клани чи гуртки — то є люди. І кожен — громадянин держави, отже, вважає її гарантом свого існування.

А чи вважає себе таким гарантом держава з Конституцією, законами, ратифікованими міжнародними конвенціями та угодами?

Напевне, вважає. Та чи є?

Якщо все населення держави, яке працює і не працює, умовно поділити на клас виробників і клас споживачів, то, погодьмося, в недалекому минулому в Україні, як, до речі, і сьогодні в більшості країн світу, клас виробників, становлячи одну третю — одну четверту усього населення, «обробляє» решту, тобто споживачів, котрі не працюють. Сьогодні в Україні, з великою натяжкою, клас виробників становить лише одну п'яту — одну шосту всього населення. Так, для багатьох ситих країн — це престижний показник, що характеризує їх технічний рівень розвитку.

Так, уже в багатьох країнах світу є і такий розклад. Одна шоста «обробляє» решту. Але це країни з надзвичайно високим рівнем виробництва, технічного прогресу, зрештою цивілізації. З нашими нестатками, з нашим технічним рівнем одній шостій решти не утримати. Вихід один: коли вже й не половині, то хоча б третині негайно братися до роботи, щоб створити такі засоби виробництва, які дали б можливість вийти бодай на середній рівень життя у Європі.

Ось тут і квінтесенція соціальної політики: чи зобов'язана держава захищати своїх громадян від нестатків та гарантувати їм право на заможне життя?

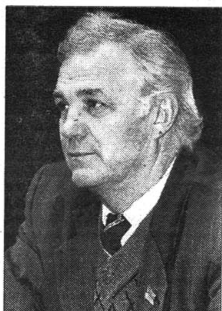
НА МІЙ ПОГЛЯД, захист як соціальна категорія має вийти не лише із словесного вжитку президентських, парламентських, урядових структур, а й намірів. Бо правомірно постає запитання: від кого й від чого держава захищає? Ясна річ, від того, що сама створила. Якщо — не натворила... Держава зобов'язана гарантувати. І найперше — право на працю як неодмінну умову створення кожним визначеного для себе рівня життя, як передумови рівня життя усієї держави. Навпаки не буває. Хоча навпаки — ми вже пробували, але, пам'ятаємо, як факт воно не відбулося, бо факт — це те, що було або є.

Відомо: право на працю — це насамперед гарантована державою оплата робочої сили за її ціною, що передусім становить мотивацію корисної діяльності людини.

Епікурийський підхід до розподілу — збагачення через обмеження — призвів до цілковитої втрати мотивації, на що звернув увагу і Президент у своїй Програмі, зазначивши, що штучне обмеження оплати праці, а отже і купівельної спроможності населення, призвело до різкого спаду виробництва. На жаль, не урядові структури, а профспілки підтримали Президента, розробивши і провівши через Верховну Раду концептуально новий Закон про оплату праці. Але, на превеликий жаль, його основа — ст.9, ст.10 — на вимогу Кабінету міністрів та за «розуміння» більшістю депутатів в дію не вводять. І знову ми розподіляємо те, що маємо, а не те, що хотіли б і могли мати.

Соціальна політика — це гарантованою державою бажання і можливість кожного стати багатим. Зрозуміло, сьогодні держава ще не може допомогти кожному в його устремлінні до заможного життя, але що їй заважає, вибачте за тавтологію, не заважати своїм громадянам багатіти?

Перехід до ринкових відносин, коли найголовнішим товаром стає робоча сила, її знецінення, є передумовою інфляційних процесів. А знецінено її передовсім через податковий пресинг. Якщо бажання збагатитися може з'явитися в кожного, коли кожен знає, що спочатку його підприємство сплатить левову частку податку на прибуток, а

потім іще кожен зі свого прибутку сплатить податок. І підуть зароблені кожним гроші кудись і на когось.

ЯК НА МОЄ глибоке переконання, підприємство, надто ж нових для нас форм власності, жодних податків з прибутку чи реалізації сплачувати не повинне. Весь прибуток має бути спрямовано на оплату праці, з якої кожен мусить сплатити державі податок на гарантовану можливість заробити стільки, скільки душа бажає і дозволяють наснага, кваліфікація, сумління, амбіція нарешті. Ясна річ, оплата праці має бути не менша від споживчого кошика чи хоча б межі, нижче якої людина не може існувати, як біологічна істота, до того ж гомо сапієнс. Спроба такої державної гарантії є в концепції прийнятого Верховною Радою Закону про оплату праці, до речі, розробленого й поданого Федерацією профспілок України.

На жаль, уряд не наважується ввести статті, що визначають розмір мінімальної оплати праці, чим знову гальмується її мотивація. Тоді з яких джерел може формуватися фонд гарантованого соціального забезпечення непрацюючих і непрацездатних?

Отже, гроші — це мастило, що змащує увесь народно-господарський механізм. І якщо мастила не додавати, то цей механізм поскрипить-поскрегоче і... зупиниться.

Чи не тому на Заході роботодавці так бояться, не доведи Боже, не доплатити найманим працівникам. Бо хто ж купить усе вироблене? Ні, там не забувають вчасно і «за нормою» змащувати... Відомо, що найбільше проблем у бідних і голодних. Тож для утримання соціального миру, бідних і голодних має зменшуватися до нуля. І якщо держава неспроможна зменшувати отой клас бідних, то принаймні — не збільшувати їх.

Принагідно зазначити, що і запропонована урядом програма дій стратегічним завданням своєї діяльності вважає соціальну спрямованість економічних реформ задля зупинення спаду життєвого рівня народу. Хто ж не погодиться: стратегія прийнятна, бо зрозуміла і близька кожному. А тактика? Як засіб реалізації стратегії?

Це ж зовсім недавно Верховна Рада прийняла закони про те, що мінімальна заробітна плата і пенсія не повинні бути нижчі за прожитковий мінімум. Затим — нижчі від межі забезпеченості. А ще потім «сповзла» до сукупного душового доходу, виходячи із можливостей бюджету. Сьогодні він визначається в 2 млн.100 тис., за яким ідуть доплати, субсидії, компенсації, допомоги тощо. Отака тактика! Та якщо скласти докупи всі оці субсидії, надто ж кошти на утримання тисяч субсидійних контор, то з'являється можливість відповідного до стратегії тактичного ходу: виконати Закон про межу малозабезпеченості, а коли доточити всі інші дотаційні витрати — то й Закон, в якому межа — вартісна величина споживчого кошика. А основне — відновлюється і мотивація до праці, бо, як ми вже знаємо, ця межа водночас є і мінімальною заробітною платою.

Але де ж узяти гроші? Риторичне запитання. І зрозуміле, як і коню: в'їдеш не стільки — скільки вб'єш, а скільки вівса підсиплеш. Тож час підсипати. І шанс є: під гривню!

Певен, опоненти вкотре подивуються: чи не відомо авторові, що в казні протяги гуляють? Відомо. Але вони ще довго гулятимуть, якщо ми, і вкотре наголошую, «не досипатимемо вівса...» Та й підганяння вартісної межі споживчого кошика, надто ж межі малозабезпеченості, під можливості бюджету — це не що інше як підганяння статури під одяг. Цілковита більшість людей, природно, чинить навпаки. І все ж найбільш знедоленими в Україні є пенсіонери. Саме знедоленими! (Розуміти як людей, позбавлених створеної ними, нехай не найкращої, але в їхньому розумінні — достатньої для щастя долі).

Отже, соціальною гарантією держави найперше мусить бути **гарантія виконання соціальних законів.** А насправді? Сором пече кожного з нас, коли наші матері домагаються бодай не підвищення пенсій, а вчасної їх виплати. А чи може пенсія бути нижча за межу фізіологічного існування немічної людини? А експропріація заощаджень у стареньких, які вони збирали на оте «сумне весілля», як вони кажуть. Схаменімося! Бо немає нічого страшнішого, ніж неможливість сплатити борг. Тож чи встигнемо? Чи застанемо живими скривджених?

Ось тут депутатський запит до Прем'єр-міністра Є.Марчука. Кому, як не Вам, шановний Євгене Кириловичу, відомо, що соціальний мир і злагода у суспільстві утримуються не закликами, а соціальними гарантіями. Такою, на жаль, уже єдиною соціальною гарантією залишається фонд соціального страхування. Його солідарний характер формування і використання, закладений 100 років тому Бісмарком у Німеччині, слугує сьогодні народам багатьох країн. Саме через рівність у праві на соціальну підтримку кожного, незалежно, яка в кого заробітна плата, у якому стані, найперше фінансовому, та чи інша галузь, фонд є гарантією оплати тимчасової непрацездатності, витрат на поховання, догляд за дітьми, дитячого оздоровлення, санаторної реабілітації хворих, утримання медсанчастин, профілакторіїв тощо.

Тож кому це свербить роздробити фонд на чотири окремі? Чи замало в нас контор? А скільки їх потрібно буде створити на всіх рівнях? А це ж чималі кошти.

Виношуються плани передати фонд соціального страхування до державного бюджету.

За таких умов його спіткає доля Пенсійного фонду. Але якщо пенсіонери якось терплять оті 2—3- місячні затримки виплат, то смерть і родини не знають години. Покійник лежить в очікуванні на поховання. А як з пологами? Нехай малюки не народжуються, допоки не сплатять допомогу матері? Чи «там» доростають, допоки своїм ходом не підуть до школи?

Оте підкинуте нам із Заходу обов'язкове й добровільне страхування за принципом «фіфтіфіфті», роботодавець— найманий працівник, сьогодні, в перехідний період, можна прийняти лише за умови паралельного існування з державним соціальним страхуванням.

З одного боку, у держави-роботодавця «фіфті» мінусове, як і в найманого працівника. І якщо два мінусові «фіфті» скласти, то що матимемо?

З другого боку, кожен напрацьовує собі 30—40 років трудового стажу. Отже, у кожного вже є зароблена пенсія у держави, решту їй доточить отим «фіфті- фіфті»?

Тож до стабілізації виробництва і цілковитої зайнятості, тобто до переведення у плюсові отих «фіфті» глибоке, як зазначено у Програмі дій уряду, реформування пенсійного забезпечення і соціального страхування неможливе.

Тож хто це підкидає хмизу для підпалювання під хисткий через нестатки, як на сьогодні, соціальний мир у суспільстві?

Іще, шановний Євгене Кириловичу. П'ять урядів до Вас такого реформування не зробили. Прошу Вас: не беріть і Ви гріх на душу в перші місяці свого прем'єрства.

ЯК НА МОЮ думку, уряд найперше мав би поглиблювати соціальне партнерство між урядом, роботодавцем і профспілками як інститутом цивілізованого досягнення й утримання соціального миру. Піднесення, а головне — гарантоване державою дотримання положень Генеральної тарифної угоди, галузевих та регіональних, колективних договорів сприяло б відновленню виробництва, а отже і піднесенню життєвого рівня людей. На жаль, у самій концепції про соціальне партнерство не закладено конституційної рівності сторін. Скажімо, уряд в Раді національного партнерства в особі Кабінету міністрів має право законодавчої ініціативи, а профспілкам такої можливості не надано. Отже, право законодавчої ініціативи слід надати самій Раді соціального партнерства.

Насторожує і те, що Кабінет міністрів, визначивши соціальну політику як стратегічну, у своїй структурі не має навіть віцепрем'єра з цих питань. Як відомо, верховні головнокомандувачі на стратегічні напрями призначали найдосвідченіших організаторів, а вже ті добирали собі енергійних і рішучих виконавців тактичних заходів.

Соціальні гарантії — запорука не лише миру і злагоди в суспільстві, а й передумова розбудови нашої молодої незалежної держави.

**Леонід ВЕРНИГОРА,
народний депутат України,
член Комісії з питань
соціальної політики та
праці.**

І сурмить третій Ангол...

І СКАЗАВ він до них: «Чи світильники приносять на те, щоб поставити його під посудину, чи може під ліжко? А не щоб поставити на свічнику? Бо немає нічого захованого, що не виявиться, і немає таємного, що не вийде наяв. Хто має вуха, щоб слухати, — нехай слухає!»

Євангелія від Св. Марка 4, 21.

Час невтомно іде вперед, полишаючи позаду і радість, і біль. А сподівання? Вони горожаться у нашій свідомості, силкуючись впасти в благодатний грунт, аби заврунитися. Аби... А поки що тривога їсть душу, як вогонь суху солому. І не видно краю-кінця нелегкій долі, що обхопила тугим обручем Україну. Але недарма в народі кажуть: журбою горю не поможеш. Саме тому й найменшу іскорку надії ми роздмухуємо, як можемо. Іншого ж не дано. І відступає сум'яття, збільшується виднокруг, гнітюча невідомість зникає (хоч і помалу) з думок, душ та сердець. І думається, що тендітна надія, яка лише цебенить крізь тугий вузол проблем, переросте у впевненість у завтрашньому дні: розпогодяться не лише обличчя наших людей, але й поки що сумне обличчя всієї Вкраїни, на тлі якого нині чи не найбільшим смутком є Чорнобильська катастрофа. Звісно, остання своїм трагічним розчерком торкнулася не лише українських теренів, а й усієї Країни золотого яблука, тобто Європи. Чи не тому проблема Чорнобильської АЕС є проблемою всієї Європи. А для нас, сущих в Україні, це є проблема з проблем. Особливо ж для тих людей, які мешкають довкола місця атомної катастрофи. Вони, на жаль, поки що не можуть вибратися з-під матеріальних завалів атомної біди, не говорячи вже про нищівний удар, завданий їхньому здоров'ю. Не останнім є й суто психологічний, що безцеремонно вдерся в генетичні терени як природи, так і людини.

БІЛЬШІСТЬ населення, яке мешкає навколо Чорнобильської АЕС — сільське, основна його діяльність — сільськогосподарська. Однак тепер (навіть на «десятому році після аварії на атомній станції), воно не може хоч як-небудь очухатися після удару, завданого у кінці квітня 1986 року.

Передусім тому, що значна частина населення евакуйована, а там, де мешкають люди, практично майже згорнуте повноцінне сільськогосподарське виробництво. Земля, яка до атомної біди славилася виробництвом льонотресті та картоплі, практично не використовується в цьому напрямі. У тридцятикілометровій зоні ЧАЕС, а також на територіях безумовного (обов'язкового) відселення вже десятий рік не чути восени та весною шурхоту рала. Ні, земля не просто відпочиває. Напшигована радіонуклідами вона знемагає у важкій хворобі. А як же ведеться людям, котрі продовжують жити на цій згорьованій землі?

Заїжджих тут одиниці. Мешкають ті, для кого з діда-прадіда це батьківщина. Дарма, що від відселених сіл, які поруч, дує пусткою та страхом. Безперечно, нема такого дня, такої години, щоби не йшла мова про те, як жити, як вижити. Але люди переконані, що сльозами горю не допоможеш. Тому обробляють скривджену атомною катастрофою землю, вирощують худобу. Одним словом, прагнуть самостійно забезпечити себе продуктами харчування. Бо ж на привозні продукти надії мало. Чи не тому, що в багато чому втрачена надія, то як гриби після дощу ростуть зневіра й недовір'я до влади. Від цього надто сумно й незатишно. Бо ж хіба вина поліщуків у тому, що сталася аварія на ЧАЕС? Нема їхньої вини в цьому. Та страждання й горе не запитують. Вони насідають звідусіль нестатками, хворобами, безпросвітним сумом.

З ряду населених пунктів Поліського району Київської області було відселено людей ще у 1986 році. У 1990 році було прийнято рішення відселити людей ще з вісімнадцяти селищ та сіл. Це останнє відселення вже триває шостий рік. Повністю відселено людей лише з сіл Котовське, Жовтневе, Мартиновичі, Стара Марківка, Новий Мир та Буда-Варовичі. А от в селищах Поліському та Вільчі досі мешкають відповідно 793 та 296 сімей. Зокрема близько ста п'ятдесяти дітей.

ХОЧА згідно з Постановою Кабінету міністрів України від 17 серпня 1995 року № 659 «Про стан будівництва об'єктів, пов'язаних із відселенням громадян із територій, які зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та стан переселення громадян із зони безумовного (обов'язкового) відселення Київської та Житомирської областей» відселення сімей з дітьми з Поліського району Київської області мало завершитися до кінця 1995 року. Дев'яносто п'ятий відійшов в історію. Чому ж сталося так, що винятково важлива постанова не виконана? Поки що відповіді на це питання нема. Але напрошується мудре українське прислів'я: до булави треба й голови.

Стомилися від чекання обіцяного відселення 27 сімей з села Діброва.

— Спочатку я та моя мама, яка 1912 року народження, — розповідає мешканка Діброви Наталія Василівна Мельниченко, — були записані для відселення в село Корніївку Баришевського району. Але нам повідомили, що там нема двокімнатних будиночків.Тепер же нас записали в село Пристроми Переяслав-Хмельницького району. Коли ж прийде той щасливий день відселення й не знаю. Прошу Бога, аби швидше. Бо ж усі односельці вже відселені. І ворогу своєму не зичила б жити в таких умовах, в яких ми живемо. Це якийсь кошмар.

Не в кращих умовах мешкають три сім'ї в селі Денисовичі, 58 — Грезлі, 14 — у Рудні-Грезлівській, 19 — у Стеблах, 11 — у Фабриківці, 28 — у Тарасах та 8 — у Пухові. Люди стомилися від чекання довгожданого відселення. Вже все було: і прохання, і погрози, і благання, і цілування, і лайки. Залишилася з людьми надія-безнадія, яка не по днях, а по годинах підточує здоров'я й по вінця заповнює душі гіркою самотністю.

Спілкуючись з мешканцями цих сіл, відчуваєш, що гублять вони і призвук сподівання. Саме тому накочується на душу досада. І знову й знову пульсує в думці сакраментальне питання: а чи кинемо ми коли-небудь лихом об землю? Поки що ж галуззя тривог не зменшується. Чорнильна непроникність цих тривог обсідає нас, як ворони дерево. Водночас рішучі кроки з боку держави, передбачені постановами, указами й розпорядженнями, вселяють у зболені душі й серця оптимізм, але, коли все це лише на папері, то губиться оптимізм, як вода в піску. Беззвучно й миттєво. І лише спопеляюча зневага невідступно гнітить душу. А ще виникає постійне питання: чому ми такі розхристані перед чорнобильським горем й неспроможні захистити себе цивілізовано, як і належить нормальним людям у нормальній країні? Від суспільних катаклізмів не застрахований ніхто. Але захист такий украй необхідний. І, передусім,тому, що він сприятиме збереженню генофонду України. Та хіба лише генофонду?

Мій добрий знайомий лікар-терапевт з Іванкова Михайло Вождаєнко завжди стверджує, що кожна людина — окремий і неповторний світ. Це його глибоке переконання має бути наріжним каменем для всієї діяльності людини. Але ця сентенція суперечить нашим діям, а точніше бездіям. Адже упродовж десяти років після Чорнобильської катастрофи у епіцентрі аварії, тобто у 30-кілометровій зоні, мешкають люди. Їх тут мучать не лише радіонукліди, а й голод, холод, повсякденні тривоги, соціальна незахищеність, психологічне віроломство. Усі вони відтяті від цивілізації у прямому смислі колючим дротом зони. Вони — це 60 чоловік у селі Теремці, 19 — у Ладижичах, 60 — у Паришеві, 18 — у Рудні-Іллінецькій, 89 — у Іллінцях, 18 — у Городищі, 94 — у Куповатому, 20 — у Оташеві, 52 — у Опачичах, 20 — у Терехах та 15 — Андріївці. Усі вони без винятку прагнуть якнайшвидше відселитися з 30-кілометрової зони. Але бажання залишається бажанням, а 465 сімей проживають там, де одному Богу відомо, як можна вижити. Близько ста сімей бажають хоч сьогодні відселитися в сусідній Іванківський район. Думаю, що не помилюся, коли скажу, що новопризначений міністр у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС молодий і енергійний Володимир Холоша посприяє як будівництву житла для знедоленого населення 30-кілометрової зони ЧАЕС, так і для місцевого, яке також постраждало від наслідків аварії на ЧАЕС.

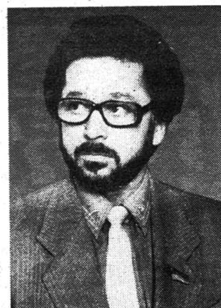
НІ ДЛЯ КОГО не секрет, що наслідки Чорнобильської катастрофи не лише призвели до значного погіршення здоров'я тисяч людей — і тих, хто ліквідовував наслідки аварії, і тих, хто мешкає на забрудненій радіонуклідами території. Сотням людей Чорнобиль вкоротив і продовжує вкорочувати життя.

Це — жахливо, але це так. А тому закономірно, що маємо робити все можливе, аби запобігти цій біді кінця нинішнього століття. Хоча синдром наслідків катастрофи дамокловим мечем завис уже не над одним поколінням людей.

Принагідно зазначу, захистом від чорнобильської біди є не лише відселення населення в чисту зону, але й створення для тих, хто залишився мешкати на забрудненій території, нормальних життєвих умов. Передусім це стосується газифікації населених пунктів та їх водопостачання. Прикро про це говорити на десятий рік після катастрофи, але левову частку сіл досі не газифіковано. Зокрема, в Іванківському районі Київської області уже протягом кількох років газифікують села Красилівка, Нові Соколи, Нові Макалевичі, Малу Макарівку та Макарівку, Русаків, Мусійки, Термахівку, Чкалівку, Болотню, Федорівку, Воропаївку, Білий Берег, Рокитну Слободу, Шпилів, Рудню-Тальську, Запрудки, Рудню-Шпилівську та Феневичі. Але невідомо, коли ж з'явиться в оселях селян газ. Місцеве ж паливо використовувати тут заборонено. Ось і живи. А грубки та печі сільських жителів, які використовують для опалення осель та приготування їжі місцеві дрова, стали ось такими собі маленькими реакторами. А якщо до всього цього додати ще й те, що населення, яке мешкає навколо 30-кілометрової зони ЧАЕС, використовує продукти харчування також лише місцевого виробництва, стає, як Божий день, ясно, чому діти з Поліського та Іванківського районів Київської області, Чернігівського району Чернігівської області та ряду районів Житомирської області практично суцільно хворі.

Для лікування дітей і дорослих потрібні і чисті продукти, і медикаменти. І того, і того не знайти вдень з вогнем. Йдеться не лише про катастрофічне становище із забезпеченням аптек ліками, гострий дефіцит їх і в лікарнях.

Постає одне-єдине запитання, а саме: чи можна якнебудь видертися з цього ганебно важкого стану? Не лише можна, а й потрібно. Така думка людей. Саме з такою метою сільське населення прагне зберегти поголів'я худоби, своєчасно обробляти землю, попри труднощі самотужки долати чорнобильське горе. Хоча б маленька увага з боку держави викликає не лише вдячність, але й вселяє оптимізм, віру в те, що прийде час, коли стоси нинішніх труднощів залишаться позаду.

Але ось уже кілька років поспіль оббивають пороги відповідних районних та обласних керівників члени хору-ланки з села Запрудка та медпрацівники Іванківської центральної районної лікарні, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, щоб одержати посвідчення ліквідаторів. Та наражаються на глухе «ні». Але ж відомо, що десятки колишніх працівників райкомів та обкомів партії, районних та обласних Рад одержали посвідчення ліквідаторів далеко не за те, що збирали графіт на промисловому майданчику АЕС. Їх інструментом в той далекий уже 1986-й рік було слово. Не розумію лише, чим слово працівника райкому партії чи обкому відрізнялося від слова учасника хору-ланки? Перші ж одержали посвідчення учасників ліквідації аварії на ЧАЕС, а другі поки що в глухому куті.

Пригадуються перші роки після аварії на атомній станції. Тоді не просто мова йшла про будівництво лазень у населених пунктах як закладів, які б сприяли санітарії. Тоді повсюдно будувалися лазні. Нині ж вони повсюдно не працюють. Зокрема в такому райцентрі, як Іванків, вже кілька років підряд одна-єдина лазня на замку.

Необхідно закінчити її ремонт. Але виконання цієї роботи далеко не під силу місцевому бюджету. Фінансів у останнього ледь вистачає на виплату заробітної плати працівникам бюджетної сфери. Тут слово за Мінчорнобилем та Київською обласною Радою народних депутатів. А воно, на жаль, забарилося. Та й за словом має бути діло.

Якщо відверто, то районам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, не втриматися на плаву без допомоги держави, просто не вижити.

Проблем у потерпілих від атомної біди хоч відбавляй. Але найприкріше та найгіркіше те, що сурміння третього Ангола, передбачене Іваном Богословом (тобто чорнобильське лихо), продовжується й на десятому році після того, як воно сталося. Невже це назавжди?!

Іван КІРІМОВ,
народний депутат України.

Від патріотизму в «празничній одежині» до патріотизму «труда тяжкого»

Систему професійно-технічної освіти зруйновано. Програли всі

***УЧЕНИМ** відомо, що зниження лише на один розряд кваліфікації робітника може призвести до економічної кризи. Ми ж нині маємо в житті України явища гострі й всеохоплюючі. Зупинено фактично третину виробництва, висококваліфіковані спеціалісти втрачають свій фаховий рівень. Робітники середньої кваліфікації, молодь не підвищують свій професіоналізм, а здебільшого кидають виробництво. Розірвано єдиний ланцюг відновлення робітничого потенціалу.*

Тривожить те, що руйнується, занепадає роками вивірена система підготовки молодої робітничої зміни. Втрачається надбаний за десятиріччя кадровий корпус викладачів та майстрів профтехучилищ, навчально-виробничих цехів, комбінатів, старіє і розбазарюється наявна матеріальна база, відсутнє науково-методичне забезпечення. Питаннями виробничого навчання, розробкою технологій підготовки тієї чи іншої робітничої професії в Україні практично ніхто не займається. Все це веде до руйнації колись однієї з кращих в Європі систем профтехосвіти, тривалого занепаду продуктивних сил країни.

БОРГ ДЕРЖАВИ перед профтехучилищами становить понад 12 трлн. крб. Училища по три місяці не отримують зарплату, стипендію. Практично вся наявна матеріально-технічна база застаріла і не оновлюється. 30 тисяч верстатів, 11 тисяч тракторів, автомобілів морально застаріли, потребують ремонтів, заміни. Найгірше те, що триває відплив високопрофесійних кадрів. В училищах не вистачає 8,8 тисячі майстрів виробничого навчання, або 27% потреби.

Причини такого становища загальновідомі — звичайно вони криються в економіці держави. Проте об'єктивності заради слід сказати, що негативні явища в збереженні і підготовці робітничих кадрів могли бути набагато меншими, якби держава подбала про систему профтехосвіти.

Натомість останні кілька років йде нікому не потрібна дискусія: бути чи не бути державній системі підготовки кадрів? Особливої гостроти вона набуває під час формування і затвердження річного бюджету. Урізав фінансування — і маєш економію, а виробництво залишилося без спеціалістів, сотні тисяч дітей викинуті на вулицю. Зате дефіцит бюджету, інші макропоказники витримані. Хто так говорить і діє, той не зовсім розуміє перспективи держави, ігнорує світовий досвід. Чітко працюють, законодавчо визначені такі державні системи в Німеччині, Франції, Данії, Англії, США. «Якщо Сполучені Штати хочуть зберегти лідируючі позиції в світовій економіці, вони повинні докорінним чином перебудувати методи підготовки кваліфікованої робітничої сили» — такі висновки зроблені в доповіді сенату «Вибір Америки». Такий підхід актуальний і в нашій державі — як в часи виходу з кризи, так і в майбутньому становленні її економічної могутності. Створена 21 грудня розпорядженням Президента України комісія з реформування системи профтехосвіти повинна запропонувати цілий ряд заходів, які мають допомогти системі вижити, зберегти і примножити її здобутки. Тож перед початком серйозної роботи слід добре вивчити справу, бо ще Демокріт радив: ліпше думати перед тим, як діяти, ніж після того. Серед найперших, на мою думку, потрібно виокремити **заходи економічного і правового характеру, які б дозволили педколективам самотужки вирішувати частину своїх проблем, продовжувати підготовку кадрів, не виштовхувати молодь на вулицю. Слід внести (можливо, на кризовий період), зміни і доповнення в податкове законодавство, які б сприяли виживанню і розвитку навчальних закладів. Доцільно було б запровадити такий порядок, коли б нарахований податок на додану вартість на продукцію, вироблену в навчально-виробничих майстернях, господарствах, залишався у них. Також слід звільнити навчальні заклади від сплати податку на прибуток від виробничої діяльності, вивести з-під оподаткування кошти, отримані училищами від оренди вільних приміщень, техніки. Звичайно, все це слід робити за умови використання одержаних коштів на статутні цілі, на організацію навчально-виробничого процесу.**

ЗДІЙСНЕННЯ таких кроків дозволило б перейти на часткову самоокупність закладів профтехосвіти, особливо тепер, коли держава лише на 25—30% від потреби фінансує училища.

Ситуація вимагає розробки в кожному училищі програм економії коштів, прийняття на власний баланс їдалень, проведення поточних ремонтів, робіт з обслуговування приміщень власними силами. Потрібно ввести диференційований підхід до харчування учнів, зберегти його для більшості молоді, особливо соціально незахищеної. **Бо ж відомо, що з більш як півмільйона юнаків та дівчат, котрі навчаються в училищах, майже дві третини — це діти з малозабезпечених сімей. До того ж, майже 10 тисяч з них — сироти або мають лише одного з батьків. Правильним було б доручити органам соціального забезпечення організувати матеріальне забезпечення сиріт, залишивши за педколективами функції навчання, виховання, харчування.** Бо відсутність будь-якого фінансування профтехосвіти веде до того, що сироти просто голодують, не мають ні одягу, ні взуття. Керівники ряду навчальних закладів змушені відмовляти в прийомі до училищ сиротам, бо на їх утримання ідуть значні кошти від госпрозрахункової діяльності, що змушує обділяти інших членів колективу. До заходів, які б сприяли виживанню профтехосвіти, слід віднести створення постійно діючих навчальних підприємств, залучення до них неповнолітніх, а значить, зменшення правопорушень серед них.

Місцевим Радам, держадміністраціям потрібно передати у постійне користування сільськогосподарським профтехучилищам продуктивні землі у межах нормативів та додатково, в т.ч. із земель запасу і земель, призначених для фермерських господарств. До цього зобов'язує і постанова Верховної Ради України від 17 лютого 1994 року про підсумки парламентських слухань з питань освіти.

ЯК ЖЕ МОЖНА готувати кадри для села, коли 31 сільське училище з 320 не має землі, а 224 училища мають її набагато менше норми?

Взагалі питанням підготовки майбутнього господаря на землі слід надати великої ваги. Перехід від підготовки вузькопрофільного найманого робітника до селянина-господаря, здатного оволодіти комплексом професій, новим економічним мисленням, вимагає суттєвої реформації діяльності сільськогосподарських навчальних закладів. Осторонь від цього не повинне стояти Міністерство сільського господарства.

Слід продумати забезпечення сільськогосподарських училищ паливно-мастильними матеріалами, технікою. Добре було б, щоб держава уклала на підготовку основних професій для села держконтракт, забезпечуючи його необхідними ресурсами. Так, як вона робить з закупівлею хліба, соняшнику, цукру.

Бажано було б здійснити додаткові заходи з фінансового забезпечення діяльності навчальних закладів профтехосвіти — винести окремим рядком фінансування цієї галузі на рівні Мінфіну, встановити мінімально необхідні нормативи фінансування, дійовий контроль за цільовим використанням коштів за участю громадськості. Доцільно спрямовувати частину коштів фонду зайнятості профтехучилищам для навчання незайнятого населення.

ДЕРЖАВНОГО вирішення вимагає й існуюче дублювання, зайвий паралелізм в підготовці робітничих кадрів за рахунок того ж дірявого бюджету, коли служби зайнятості на голому місці створюють свої центри з передпідготовки безробітних, в той же час, такі центри — 1165 профтехучилищ по всій Україні — вже давно існують, на необхідному рівні здатні готувати і перепідготовлювати робочі кадри.

Великі завдання повинні вирішити й самі профтехучилища щодо змісту і форм навчання, перегляду переліку, кваліфікаційних вимог до робітничих професій. Все це слід робити з огляду входження України до Ради Європи, широко використовуючи міжнародний досвід. Педколективи разом з замовниками кадрів, Міністерством праці повинні активізувати розробку нових навчальних планів і програм, які в умовах ринкових відносин забезпечили б професійну мобільність випускників, їх адаптацію до нових умов праці. Такий підхід вимагає наукового бачення розробки цих проблем, особливо пошуку нових технологій, методик професійного, практичного навчання, тіснішого його поєднання з продуктивною працею. На сьогодні, на жаль, цими питаннями в державі практично ніхто не займається, окрім невеликих підрозділів в Академії педнаук та Інституті системних досліджень. Практика вимагає створення потужного державного навчально-методичного центру профтехосвіти, засновниками якого стануть Міносвіти, Мінпраці, інші державні і недержавні організації. Відділення такого центру мають бути в кожній області.

Недопустимим є й тривала відсутність друкованого органу профтехосвіти, журналу, який би викристалізовував проблеми підготовки робітничих кадрів, поширював передовий досвід в Україні і за її межами.

З огляду на існуючу необхідність оперативного рішення актуальних завдань, що стоять перед молодою державою, в забезпеченні її новим поколінням робітників, слід здійснити також організаційні заходи, які б сприяли виходу з кризи системи профтехосвіти, а значить і всієї країни.

ТОЖ МОВА ЙДЕ про створення єдиного державного органу — держкомітету з профтехосвіти, який би акумулював у собі всю діяльність, пов'язану з оновленням системи, профорієнтацією, відновленням трудових ресурсів, координував розпорошені сили новаторів, що нині трудяться в учбових закладах, розробляв і запроваджував новий господарський механізм, нові навчальні технології.

До речі, цей орган в недалекій перспективі може стати самоокупним. Державна підтримка, координація зусиль в центрі, широка автономія учбових закладів, тісний зв'язок з виробництвом — ось запорука успіху в такій державній справі, як забезпечення економіки кваліфікованою робітничою силою. Опоненти питають: а що нині заважає діяти так, як пропонується? Скажу відверто. В Міністерстві освіти є й тепер гарні спеціалісти, є й відповідні служби, проте в безлічі серйозних проблем освіти біди профтехосвіти просто губляться. Та ще й специфіка галузі така, що вона ближче стоїть до виробництва, ніж до школи. Порівняйте самі — в кожному навчальному плані частка практичних занять переверщує теоретичну частину. Потрібне учбове виробництво, методики навчання, новітня техніка, технології.

Принагідно нагадаю, що з 1988 року, з моменту ліквідації Держкомітету з профтехосвіти, було покладено початок руйнації системи профтехосвіти, поза увагою держави лишилися взаємовідносини профтехучилищ з базовими підприємствами, організаціями, для яких вони готують кадри. Особливо ця проблема загострилась нині, в умовах кризи в економіці, зміни форм власності, становлення ринкових відносин. Слід визначити порядок взаємовідносин навчальних закладів і підприємств, використання матеріальної бази підприємств для практики, розробити положення про оплату підготовки робітничих кадрів.

Багато відповідей на поставлені питання повинен дати закон "Про профтехучилища", який нині опрацьовується в Кабінеті міністрів.

Говорячи словами І.Франка, слід від патріотизму в «празничній одежині» переходити до патріотизму, пов'язаного з «трудом тяжким». Просто треба робити.

Станіслав НІКОЛАЄНКО, народний депутат України, кандидат педагогічних наук, президент Всеукраїнської асоціації працівників профтехосвіти.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією прийняла рішення про проведення 12—13 лютого виїзного засідання в Івано-Франківську для перевірки виконання правоохоронними органами Івано-Франківської області законодавства по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією.

Керівництву СБУ, МВС, Генеральної прокуратури, Держмитткому, Держкомкордону України запропоновано направити своїх працівників у Івано-Франківську область для здійснення перевірки разом з членами комісії і участі у виїзному засіданні.

Ухвалено рішення щодо участі у підготовці та роботі регіональної науково-практичної конференції з проблем боротьби із злочинністю у сфері економіки, яка згідно плану організаційних та практичних заходів МВС України по реалізації програми діяльності КМ України на 1995—1996 роки, у лютому відбудеться у Львові.

Голова Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Г. Омельченко та його заступник С. Сінченко зустрілися з делегацією міністерства юстиції ФРН.

Відбулося обговорення актуальних проблем співробітництва у сфері правової допомоги правоохоронних органів між обома країнами, у тому числі пов`язаних з міжнародними перегонами викраденого автотранспорту.

Учасники зустрічі особливо зупинилися на домовленості про надання правової допомоги між Україною і Німеччиною та видачі осіб по кримінальних справах, згідно існуючих відповідних конвенцій. Голова комісії Г. Омельченко наголосив на важливості співпраці у боротьбі з міжнародним тероризмом.

У розмові взяли участь віцепрем`єр-міністр В. Дурдинець, відповідальні працівники Генеральної прокуратури України.

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією заслухала інформацію заступника голови комісії І. Біласа про хід розслідування справи щодо незаконного усиновлення іноземними громадянами немовлят та замаху на життя начальника регіонального відділення по боротьбі з організованою злочинністю МВС України у Львівській області майора міліції І. Пилипчука. Ці питання перебувають на контролі комісії.

Минулого року комісія двічі слухала питання про хід розслідування справи щодо незаконного усиновлення немовлят. Зазначалося, що розслідування затягувалося навмисне — робиться чергова спроба відвести від відповідальності посадових осіб, причетних до незаконного усиновлення, а вину перекладається на виконавців — трьох лікарів, що утримуються під вартою.

Генеральній прокуратурі було доручено здійснити перевірку усиновлення дітей в Одеській області та Києві впродовж 1991—1994 року, де найбільше було усиновлено немовлят іноземними громадянами.

Однак доручення до цього часу не виконані.

Наприкінці минулого року у Львові було скоєно замах на життя начальника регіонального відділення по боротьбі з організованою злочинністю МВС України у Львівській області майора міліції І. Пилипчука, який виявив ці факти. Хід розслідування цього злочину було негайно взято під постійний контроль комісією та направлено в Генеральну прокуратуру інформацію з відповідними рекомендаціями. Однак у відповіді Генерального прокурора 11.01.1996 р. № 30-53-735-95 немає жодної згадки про хід розслідування замаху на життя майора міліції Пилипчука.

Зважаючи на підвищену суспільну небезпеку, що виникла при скоєнні злочинів, які розслідуються прокуратурою Львівської області, систематичне невиконання рекомендацій та рішень комісії, ухвалено направити листа Президенту України і Голові Верховної Ради України, у якому поінформувати їх про вищенаведені кримінальні справи та факти зволікань у їх розслідуванні. Звернути увагу Генерального прокурора на зволікання щодо розслідування цих кримінальних справ і несвоєчасне виконання рішень комісії. Рекомендувати хід їх розслідування взяти під особистий контроль. Також доручити Генеральній прокуратурі до 30 січня 1996 року провести службове розслідування стосовно зволікання об`єктивного розслідування зазначених кримінальних справ. Слід з`ясувати, кому із посадових осіб Генеральної прокуратури і Міністерства закордонних справ було доручено підготовку та вирішення питання про виділення валютних коштів для виїзду членів оперативно-слідчої групи за кордон для проведення необхідних процесуальних заходів по кримінальній справі щодо незаконного усиновлення іноземними громадянами немовлят. На якій підставі прокурор Львівської області В. Миронович відмовив у санкціонуванні постанови про проведення оперативно-технічних заходів стосовно посадових осіб, причетних до незаконного усиновлення іноземними громадянами немовлят. Хто і чому перешкоджає слідчим працівникам у пред`явленні звинувачення посадовим особам, причетним до незаконного усиновлення іноземними громадянами немовлят.

Потребує відповіді питання, яким чином організоване розслідування по кримінальній справі, порушеній за фактом вчинення замаху на життя майора міліції І. Пилипчука, чому впродовж тривалого часу не допитано ряд осіб, причетних до цього факту.

Зважаючи, що термін розслідування кримінальної справи за фактами незаконного усиновлення немовлят завершується у лютому цього року, комісія вирішила на початку лютого заслухати на своєму засіданні про результати розслідування із запрошенням Генерального прокурора України, прокурора Львівської області та керівника оперативно-слідчої групи.

Члени Комісії підтримали пропозицію голови Григорія Омельченка і ухвалили звернутися до Кабінету Міністрів України з проханням прискорити розробку проекту закону «Про посилення боротьби з тероризмом та іншими небезпечними злочинами проти громадської безпеки», підготовка якого згідно з відповідною постановою Кабінету Міністрів України віднесена до першочергових заходів щодо реалізації Програми діяльності уряду на 1995—1996 роки.

Необхідність прийняття такого рішення зумовлена зростанням негативних тенденцій організованої злочинності та виникненням ймовірної загрози здійснення в Україні терористичних актів. Останні події в Росії та інших країнах світу є яскравим тому підтвердженням. Вони не виключають вчинення тероризму на території України громадянами інших країн й тому держава повинна вжити адекватні правові заходи превентивного характеру.

Комісія з питань оборони і державної безпеки обговорила поданий Кабінетом Міністрів законопроект «Про космічну діяльність». Він, зокрема, акумулює на національному рівні основні міжнародно-правові принципи та норми космічної галузі, визначає засади космічної діяльності, пов`язані з розробленням, виробництвом, ремонтом, експлуатацією, імпортом та експортом космічної техніки, наданням космічних послуг і технологій. Ухвалено доопрацювати цей проект закону разом з Кабінетом Міністрів і внести на розгляд сесії.

Члени Комісії обговорили й підтримали внесений Президентом України у порядку законодавчої ініціативи проект Угоди між Україною і Сполученими Штатами Америки про співробітництво у дослідженні та використанні космічного простору в мирних цілях. Необхідність ратифікації цієї Угоди зумовлюється зацікавленістю обох держав у налагодженні двостороннього співробітництва у різних галузях, зокрема й ракетно-космічній.

У засіданні Комісії взяв участь генеральний директор Національного космічного агентства України О. Негода.

Члени Комісії заслухали та прийняли до відома інформацію міністра оборони В. Шмарова про угоди, підписані в 1995—1996 роках міністерствами оборони України та Російської Федерації щодо розподілу Чорноморського флоту і військового співробітництва та про наслідки знищення шахтно-пускових установок стратегічних ракет.

На засіданні **Комісії з питань науки та народної освіти** вдруге обговорено проект Державного бюджету на 1996 рік. Народні депутати висловились за збільшення асигнувань на освіту і науку, за рахунок перерозподілу коштів з окремих статей. Запропонували конкретні шляхи збільшення доходної частини бюджету. Підтримано численні звернення педагогічних і науково-педагогічних колективів щодо збереження дії статті 52 Закону Української РСР «Про освіту» у частині оплати праці вчителям, науковцям.

Всебічно проаналізовано питання стосовно реформування професійно-технічної освіти в Україні. Наголошувалось на необхідності удосконалення структури управління та мережі професійно-технічних училищ, створення науково-методичної бази, прискорення розробки проекту закону «Про професійно-технічну освіту». Після узагальнення пропозицій народних депутатів будуть направлені урядовій Комісії по реформуванню профтехосвіти.

Члени Комісії взяли також участь у засіданні колегії Міністерства освіти щодо стратегічних напрямів науки в системі Міносвіти України.

Комісія з питань науки та народної освіти за участю президента АН України Б. Патона, керівників галузевих академій наук, міністерств і відомств розглянула хід виконання Постанови Верховної Ради України «Про стан науки і її роль в економічному розвитку України».

Київ. Під час роботи сесії Верховної Ради України.

Фото Олександра **КЛИМЕНКА**.

Під час обговорення зазначалося, що владними структурами, науковими установами, вищими закладами освіти вжито деякі заходи, спрямовані на підвищення впливу науковців на стан економіки в державі, шляхом їх участі у розробці національних і державних програм, підготовці технологічних проектів для подальшого їх включення до програми структурної перебудови економіки України.

Разом з тим констатувалося, що реалізація постанови не була підкріплена належною організаційною роботою, насамперед достатнім фінансуванням. Визначені Верховною Радою України асигнування у розмірі 1,7 відсотка від внутрішнього валового продукту на науково-технічну діяльність не знайшли підтримки при затвердженні Державного бюджету на 1995 рік, в якому передбачалися вдвічі менші за обсягом кошти. Подібне спостерігається у проекті Державного бюджету на 1996 рік. Як наслідок, значною мірою уповільнено темпи робіт над державними науково-технічними програмами. Залишилися не вирішеними питання забезпечення завершеного етапу інноваційного циклу, що призвело до згортання інвестицій у технічне і технологічне переозброєння виробництва. Існують серйозні проблеми із збереженням людських і матеріальних ресурсів науки і вищої школи, що призводить до негативних наслідків у діяльності і розвитку наукової галузі, впливає на якісний рівень інтелектуального потенціалу нації.

Члени Комісії внесли конкретні пропозиції щодо основних напрямів реорганізації науки в Україні, підвищення її ролі у розвитку суспільства, удосконалення структури управління наукою та системи підготовки і атестації наукових кадрів, забезпечення належного фінансування наукової галузі.

Комісія з питань соціальної політики та праці розглянула коло законопроектів.

Зокрема, народні депутати визнали за необхідне подати зміни і доповнення до деяких законодавчих актів з питань оподаткування. Вони спрямовані на звільнення підприємств громадських організацій інвалідів від податку на добавлену вартість.

Члени Комісії висловились щодо передбачуваних змін у постанові Верховної Ради України про Основні положення податкової політики і податкову реформу в Україні. Визнано недоцільним змінювати існуючу систему формування коштів Фонду України соціального захисту інвалідів, які спрямовуються нині на створення робочих місць, призначених для працевлаштування інвалідів, а також на здійсненні заходів щодо їх соціально-трудової та професійної реабілітації.

Знайшов одностайне схвалення поданий урядом проект закону про доповнення законодавчих актів щодо накладення штрафу за порушення вимог охорони праці. Пропоновані норми до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону «Про охорону праці» дадуть змогу упорядкувати саму процедуру сплати штрафу, спростити механізм перерахування цих коштів до відповідних фондів охорони праці.

Тривалим, дещо прискіпливим, але принциповим виявилося обговорення законопроекту стосовно приведення законодавчих актів у відповідність із Законом «Про оплату праці». Депутати наполягали і зрештою зійшлися на тому, що зміни і доповнення до КЗпП мають бути внесені з урахуванням усіх норм цього Закону. Уряд навпаки — запропонував усунути чотири його основні статті, які стосуються встановлення мінімального розміру заробітної плати, індексації платні та компенсації за несвоєчасну її виплату. Оці альтернативні судження вирішено довести сесійній залі під час обговорення згаданого проекту.

Було обговорено і рекомендовано для подальшого розгляду і ратифікації Верховною Радою низки Угод між урядом України та урядами країн СНД стосовно гарантії прав громадян в галузі пенсійного забезпечення, трудової діяльності і соціального захисту тих людей, які працюють за межами своїх держав, а також про взаємне визнання пільг і гарантій для учасників та інвалідів Великої Вітчизняної війни, учасників бойових дій на території інших держав, сімей загиблих військовослужбовців.

Внесено також корективи до плану роботи Комісії протягом п`ятої сесії. Передусім вони спрямовані на посилення контрольних функцій за реалізацію норм законів соціального характеру та проведення з цією метою своїх виїзних засідань в окремих областях країни.

Комісія з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією розглянула проект закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Під час обговорення були висловлені зауваження щодо необхідності надання права здійснювати оперативно-розшукову діяльність підрозділам по боротьбі із контрабандою Державного митного комітету України, а також чіткого розмежування прав і обов`язків кожного із підрозділів, які можуть здійснювати таку діяльність.

Комісією підтримано в основному пропозиції щодо затвердження бюджетних фінансів на 1996 рік МВС, СБУ, Генеральної прокуратури, Вищого Арбітражного суду і Верховного Суду України.

Вів засідання голова Комісії Г. Омельченко.

Прес-служба Верховної Ради України.

Точка зору

Енергетика тримається на АЕС

А на чому триматись атомникам?

ХОЧЕМО ми того чи ні, та з настанням зими нам завжди доводиться покладати надії на атомну енергетику — лише завдяки їй країна принаймні забезпечена електроенергією. Бо якщо 1994 року середньорічний показник питомої ваги АЕС в енергетичному балансі України становив 34,2%, то в зимові місяці атомники виробляли 43,7% загального обсягу електроенергії. Щось схоже очікується і нинішньої зими. Середньорічну питому вагу АЕС в енергетичному балансі було заплановано на 1995 рік розміром 34,3%, та вже в листопаді атомні станції видали 37% усієї споживаної електрики.

Сьогодні лише близько 5% електроенергії виробляється на гідроелектростанціях, а решту — на теплових електростанціях (ТЕС), що спалюють органічне паливо: вугілля, газ, мазут. Для нормальної роботи ТЕС протягом року потрібно було 40 млн. тонн вугілля, 20 млрд. кубометрів газу і 5 млн. тонн мазуту. Але віце-прем'єр-міністр України Василь Євтухов ще в жовтні називав стан із запасами органічного палива критичним. На щастя, ядерне паливо на АЕС було завантажено вчасно, що й дає змогу досі підтримувати енергосистему України в працездатному стані. Міністерство енергетики прагне знизити залежність країни від імпортних енергоносіїв, зокрема припускають, що частка електроенергії, яка виробляється за рахунок газу й мазуту, становитиме менш як 10%, тоді як нині вона перевищує 30%.

Енергетична альтернатива така: якщо не газ і мазут, то — вугілля й уран. А з вугіллям справи не найкращі: його видобуток, попри енергійні заходи, продовжує падати. Якщо 1994 року в Україні було видобуто 94,5 млн. тонн вугілля, то 1995 року — лише близько 83 млн. тонн. У найоптимістичніших планах на 1996 рік передбачено підняття «на-гора» 90 млн. тонн «чорного золота». Та, скоріш за все, буде видобуто не більше 80 млн. тонн. Отож знову єдина надія на атомні станції.

Але й тут не все так гладко, як хотілося б: галузь знемагає під тягарем неплатежів. Головною проблемою енергетичного комплексу України залишається брак коштів, потрібних для закупівлі за рубежем палива для роботи електростанцій. Майже рік тому заборгованість підприємств Міненерго за паливо й кредити досягла 56 трлн. крб. Дефіцит фінансів спричинили неплатежі споживачів, від яких енергетики так і не дочекалися 45 трлн. крб. Із цієї суми 20,5 трлн. крб. мали отримати АЕС. Як бачимо, з атомними станціями розплачуються менш акуратно, аніж навіть з іншими виробниками енергії.

І все ж таки атомна енергетика того самого 1994 року на 4,4% перевиконала скоригований план виробництва електроенергії, хоча попервах планованого показника — 70 млрд. кВт/год — досягти не вдалося.

Але досягнуті торік показники дали змогу відновити паралельну роботу енергосистем України та Росії — як відомо, дві країни об'єднані приблизно сотнею високовольтних транзитних ліній електропередач, що їх раніше живили два джерела. Внаслідок роз'єднання енергосистем, що сталося в листопаді 1993 року, з ряду напрямів залишилося тільки одностороннє живлення, через що знизилася надійність енергопостачання великої групи споживачів.

Росія в свою чергу не приховує, що зацікавлена в розвитку експорту електроенергії східноєвропейським країнам. А тут і нам варто пошукати свій зиск.

Нинішньої зими українські споживачі, як і раніше, покладають надії на атомну енергетику, але платити, як і торік, не поспішають. Борг атомним електростанціям Національного диспетчерського центру за станом на 1 грудня досяг 54,9 трлн. крб. Як наслідок, АЕС також дуже багатьом заборгували. І хоча виділення атомної енергетики в окреме відомство, що ним сьогодні є Держкоматом, не можна було назвати невиправданим, бо специфіка галузі вимагає концентрації спеціальних наукових, технологічних та управлінських сил, проблема неплатежів, що постала на повен зріст, може ці самі сили погубити так само, як і зруйнувати унікальні технологічні ланцюжки, що складалися десятиріччями. Тож, можливо, в зв'язку з фінансовими проблемами, що виникли, є резон об'єднати всі електростанції, в тому числі атомні, під патронажем Міненерго, що дасть змогу, принаймні, забезпечити їм рівні умови на ринку збуту електроенергії.

Слід зазначити, що структуру нинішніх українських енергетичних відомств значною мірою скопійовано з російських «співбратів». Але в Росії частка атомної енергетики становить лише трохи більш як одну десяту в загальному балансі споживання електрики! Та й розплачуються місцеві споживачі з російськими АЕС дуже неакуратно. До того ж, є випадки витіснення їх з регіональних енергетичних ринків під тиском лобі, що представляє інтереси виробників природного газу. А Міністерство атомної енергетики Росії обтяжене функціями підтримки обороноздатності країни, чого в Україні немає. Не виключено, що остання обставина дасть змогу відмовитися від збереженого з радянських часів «стратегічного» поділу енергетики на атомну та іншу. Адже єдині цілі й завдання галузі передбачають і єдине ефективне управління.

Павло ТЛУМАЧ.

ВУГЛЕПРОМ: РЕФОРМИ НАБУВАЮТЬ ФОРМИ

ВСЕ НОВІ й нові групи шахтарів у касках з ліхтарями, у просякнутих вугільною порошею спецівках виходять на центральну площу Луганська. Щоправда, на чолі груп люди дещо іншого вигляду: модні костюми, краватки.

Хто вони? Виявляється, на страйк свої колективи виводять самі директори шахт...

Замальовка з недавнього минулого. Настав час, коли всі — від керівника вуглевидобувного підприємства до рядового шахтаря зрозуміли: страйками справі не зарадиш, галузь треба докорінно реформувати. Вона перебуває на межі загибелі. Міністр Вуглепрому України Сергій Поляков під час перебування на Луганщині в січні на численні питання гірників, коли ж із ними розрахуються за відправлене споживачам вугілля, відповів так: «Гірше за все буде якраз тоді, коли нам усі роздадуть борги, а до цього йде. Бо ми винні на 150 трильйонів карбованців більше, ніж винні нам». Галузь опиниться біля розколотих ночов, стане остаточно ясно, хто є хто...

Жодна країна не «потягне» галузь у такому стані. Щодобовий видобуток вугілля по області, наприклад, тільки за останній рік знизився із 73 тисяч тонн до 46 тисяч. У благополучні часи щороку 396 тисяч гірників відвантажували на-гора 298 мільйонів тонн вугілля, тепер 406 тисяч чоловік видобувають його лише 83 мільйони тонн. Та й чи є хоча б стільки палива насправді? Міністр вказував на факти постійних приписок з боку керівників шахт, які хочуть показати себе добренькими до гірників і не несуть ніякої відповідальності за окозамилювання.

Сергій Поляков бачить один з виходів із скрутного становища якраз у підвищенні відповідальності директорів. Шахти мають одержати максимальну самостійність, це змусить їх шукати гроші не тільки «нагорі», в Києві, а й у себе «внизу» — шляхом зниження затрат на видобуток вугілля.

Реформи починаються. Ніхто не може заперечувати їх необхідність. Але бачення змісту й цілей реформ поки що однаковим не стало. Ось погляд на реформи керівників-вугільників Луганщини.

Георгій ЧИТАЛАДЗЕ, генеральний директор виробничого об'єднання «Свердловантрацит»:

— Важливо те, з чого починається новий рік, та ще й рік незвичайний — рік реформ.Ми поліпшили моральну обстановку в колективах, виплативши до першого січня всі борги по зарплаті за четвертий квартал минулого року. Стали виконувати план. Але на це у нас пішли геть усі можливі кошти. Донині ще були якісь внутрішні резерви, тепер їх немає зовсім. Терміново потрібен технічний кредит.

Повну самостійність шахтам ми давали ще 1989 року. Тоді це себе не виправдало, виникли два рівні розрахункові ціни за вугілля тощо. Думаю, на базі виробничого об'єднання доцільно створити акціонерне товариство відкритого типу, куди шахти увійшли б як структурні підрозділи.

Микола БЕЗИМ'ЯНИЙ, генеральний директор виробничого об'єднання «Стахановвугілля»:

— Шахти у нас старі, частина їх закривається, вуглевидобуток дорогий через складне залягання родовищ. Об'єднання має від'ємне сальдо 465 трильйонів карбованців. Про самостійність нам важко говорити.

Резерви у нас тільки такі: скорочення кількості працюючих — на одного наземного має бути чотири підземних працівники. Скорочення уже пішло. На видачу вихідних допомог скороченим потрібно 420 мільярдів карбованців. Грошей не вистачає. Безробітні з нами судяться.

Валентин КАЧАНОВ, генеральний директор виробничого об'єднання «Краснодонвугілля»:

— Не треба поспішати нав'язувати самостійність шахтам. Хай її одержують тільки ті, хто хоче і може. А решту шахт — поступово готувати до роботи в нових умовах.

Пора врешті-решт дати можливість самим об'єднанням чи акціонерним товариствам, створеним на їх базі, реалізувати свій кінцевий продукт. Вуглезбут і збагачувальні фабрики повинні підлягати тим, хто вугілля видобуває.

Галузь наша перебудовувалася неодноразово і комбінати, трести, об'єднання — все це я пережив. Раніше кожна перебудова підкріплювалася фінансами. Тепер — ні. І тому, зрозуміло, виникає тривога за майбутнє галузі.

Валерій САВИНКОВ, директор самостійного шахтоуправління «Міусинське», місто Міусинськ:

— До складу нашого шахтоуправління входять три шахти. Запаси вугілля на них значні, а коштів на його видобуток не вистачає. Ми вирішили не закривати шахти, а консервувати їх. Віримо, що реформи спрацюють, і тоді ми замість 450 тисяч тонн вугілля, як зараз, щороку добуватимемо по мільйону тонн.

У ході реформ треба підпорядковувати збагачувальні фабрики вуглевидобувним підприємствам, вони повинні перейти на таку, наприклад, форму роботи, як надання нам послуг; негайно слід замінити систему оплати праці, бо тарифна ставка стала платою за неробство; розрахункова ціна за вугілля має встигати за ціноутворенням.

Юрій ПЛАХОТНЮК, генеральний директор виробничого об'єднання «Лисичанськвугілля»:

— У нас шахти вже одержали статус юридичних осіб. Минулого року у зв'язку з введенням нового обліку ми набили багато гуль, бухгалтери звільнялися з роботи, не витримуючи нових вимог.

Але все це з часом налагодиться. Самостійність шахтам потрібна, як і їх право підпорядковувати собі збагачувальні фабрики.

Геннадій АСТРОВ, генеральний директор виробничого об'єднання «Ровенькиантрацит»:

— Об'єднання повинно мати замкнутий цикл: видобув вугілля — збагатив його — продав. Тоді можна з генеральних директорів питати зі всією суворістю.

Нині нам кажуть: потрібна структурна перебудова. А що вона дасть? Про це ні від кого не чуємо. Деякі шахти і об'єднання видобувають 25—30 процентів того вугілля, яке мали в 1988 році. Як зможуть вони самостійно працювати? Чому до 1988 року в галузі було все добре, а далі стало все погано?

Головне для нас — капітальне будівництво, на яке держава просто перестала виділяти кошти. Навіть грунтовної реконструкції на жодній шахті не вдалося провести.

Сергій ШКРОБ, директор орендного підприємства «Шахта № 71 Індустрія», місто Ровеньки:

— Акціонерні товариства на базі виробничих об'єднань не можна створювати ні в якому разі. Це буде просто зміною вивісок. Кредити зайвими не були б, але ми ось уже два роки живемо без них і постійно нарощуємо обсяги видобутку вугілля.

Мої колеги-директори скаржаться на те, що постійно перебувають під пресом шахтарських вимог: давайте гроші! І дають. Ще й які! Бригада знизила видобуток у десять разів, а її членам платять по 30 мільйонів карбованців. Самі ж директори і розбестили робітників.

У нас навпаки: не робітники вимагають високої зарплати, а ми вимагаємо, щоб вони більше заробляли. Викликаємо бригадира, ланкового й питаємо, чому його колектив мало заробив. Умови створені для всіх сприятливі — отож, мало заробив, значить, погано працюєш.

Шахтам потрібна повна самостійність. Так, буде надзвичайно важко, бо, окрім усього, не сформувався відповідного рівня директорський корпус. У директорів шахт просто не було можливості навчитися самостійно приймати рішення, нести повну відповідальність за роботу колективу. Що ж, доведеться цьому вчитися на ходу.

Багато ще питань викликає подальший хід реформування галузі. Не затверджено державний бюджет України на 1996 рік — отже, вугільники не знають, на що їм розраховувати. Дехто нарікає на те, що рішення про початок реформ, програму реформ прийнято надто поспішно і тепер знову починається «революція згори». Існують побоювання, що галузь прагне стати надто «капіталістичною», а коли всі інші галузі житимуть при «соціалізмі», то з цього нічого не вийде.

І все ж: шахти мали юридичну самостійність ще з двадцятих років. Як тільки вони її втратили і директори перетворилися на «начальників дільниць», так і пішов стрімкий спад вуглевидобутку. Висновок напрошується сам по собі: треба повернути шахтам господарів.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

Еліта, нація, держава

Людина, яка формувала світ

На межі XIX—XX століть. То був всесвітньо відомий фізик, першовідкривач Х-променів (згодом їх назвали рентгенівськими) Іван Пулюй, який народився 2 лютого 1845 року в селі Гримайлові, що на Тернопільщині.

Тривалий час майже не було офіційної інформації про цю людину. Гортаємо сторінки «Большой Советской Энциклопедии», довідника Ю. Храмова «Физики» — (автора, який, до речі, довго очолював головний видавничий орган Академії наук України), друге видання «Української Радянської Енциклопедії» (1989 р.) — про Івана Пулюя немає жодного слова. Зате про керманичів, які вели нас до «світлого майбутнього», — розлогі статті. Задля справедливості скажу, що невеличку замітку про Івана Пулюя було поміщено у першому виданні УРЕ. Не знали Івана Пулюя і наші академіки або вдавали, що не знають.

Академія наук України не вважала за потрібне видавати праці ні Івана Пулюя, ні Олександра Смакули, ні Івана Горбачевського, ні Михайла Кравчука, ні багатьох інших талановитих учених українського народу. Та й чи могла вона це робити, коли була (та й тепер частково залишилася за духом — про що свідчить антинаціональний виступ академіка П. Толочка) складовою частиною Російської Академії наук. А деякі академіки нашої держави ще й дотепер живуть за сумнозвісним валуєвським указом, який поставив українську мову поза законом.

Ось чому саме сьогодні заслуговує на нашу увагу життя і діяльність Івана Пулюя, якого зарахували до тих людей, «хто у другій половині 19-го та на початку 20-го століття формував світ». Він — автор близько 50 наукових та науково-популярних праць українською, німецькою та англійською мовами. Іван Пулюй був знавцем стародавніх мов; у співпраці з П. Кулішем та І. Нечуєм-Левицьким переклав з давньоєврейської мови «Псалтир» та з грецької «Євангеліє» (1871, 1880, 1887 рр.), які увійшли до української Біблії, виданої Британським біблійним Товариством (1903 р.)...

У галузі електротехніки Іван Пулюй удосконалив виготовлення розжарювальних ниток для освітлювальних ламп. Він перший систематично займався дослідженням холодного світла, яке сьогодні має назву неонового. На Всесвітній виставці в м. Штаєрі 1884 року це визначено як велике досягнення. Важливе практичне значення мала запропонована конструкція телефонних станцій та абонентських апаратів з охороною проти сильних електричних струмів. Ще одним винаходом Івана Пулюя стала переносна охоронна лампа, як було запатентовано 1881 року, використовували її гірники протягом тривалого часу в шахтах.

Велика заслуга Івана Пулюя у створенні — вперше в Європі — електростанції на змінному струмі (в Празі) і запуску низки електростанцій на постійному струмі в Австро-Угорщині.

Дуже важливою дослідницькою працею Івана Пулюя було «Проникнення швидких променів «Х» із трубок назовні». Для цього він виготовив лампу власної конструкції. З 1881 року виробляв такі лампи серійно. Саме Пулюй, а не Рентген — усупереч твердженням Йоффе — ще 1882 року розробив рурку, яка мала основні риси сучасних рентгенівських рурок, тобто окремий від анода антикатод, розміщений похило щодо жмута променів, який падає на нього.

Спектр науково-дослідницької, педагогічної, публіцистичної та громадської праці цього великого українця був такий широкий, що в історії культури зайняв цілу епоху. А любов до свого народу Іван Пулюй виявив достатньою мірою вже тим, що написав живою українською мовою «Молитовник».

Ще навчаючись у тернопільській гімназії, куди його батьки вписали 1856 року, Іван Пулюй засновує молодіжний гурток для вивчення і популяризації української історії та літератури, піднесення національної свідомості народу. На рік пізніше вступив на науку до гімназії ще один славетний син українського народу — Олександр Барвінський. Викладали в гімназії німці, чехи, поляки і нечисленні українці. Незважаючи на такий контингент педагогів, серед гімназійної молоді зростала національна свідомість, і тут на взір львівської молодіжної організації постала в 1864 році таємна «Громада». Олександр Барвінський став її членом. Він зложив на руки свого товариша Івана Пулюя, пізніше світової слави фізика, присягу, «що нічого і нікого не зрадить, та що ціле життя буде працювати для свого народу». Так майбутній учений стає свідомим українцем і противником на все життя москвофільства.

Перебуваючи у Відні з 1864 року, вже 1867 року Іван Пулюй організував культурно-пропагандистське товариство «Січ», головною метою діяльності якого стало протидіяння акціям польського та російського товариств, що поширювали найгірші чутки про українців.

А в Празі Іван Пулюй разом з Іваном Горбачевським організував культурну спілку «Українська громада». Був створений «Фонд Пулюя», який допомагав стипендіями маломожним студентам з України.

Наприкінці життя Іван Пулюй написав дві важливі праці, а саме: «Польські русофіли та масові арешти свідомих українців в Галичині» та «Україна та її міжнародне політичне значення» (1915 р.) Ці книги характеризують його як талановитого політика, який не лише зрозумів важливе значення України на той час, але передбачив важливість викладених положень і на майбутнє. Остання з них має велике значення сьогодні, коли твориться наша незалежна держава, коли Росія щосили намагається не випустити зі своїх «братніх» обіймів Україну, коли ведеться знавіснiла атака на українську мову, коли завойовник намагається «... сточити дві нерозривно з'єднані між собою категорії поневоленого народу: історичну пам'ять і мову» (Р. Іваничук), коли в Києві відбувалася Міжнародна наукова конференція «Російська освіта в Україні в контексті міжнародного досвіду», коли комуністи і далі плекають ідею братньої дружби слов'янських народів, колискою яких була начебто Київська Русь.

Починає Іван Пулюй статтю словами: «Як тільки на політичній арені Європи насувався критичний момент для Росії, то виринало українське питання». Так було за часів гетьмана Виговського, який уклав Гадяцький договір з Польщею, так було пізніше, так і сьогодні, коли Україна почала захищати свою незалежність. Нам сьогодні твердять, що Україна без Росії неможлива, а вважання України як окремої нації зі своєю культурою є «вигадкою» ворогів Росії. Не може бути «окреміжності» або «відрубності» історії України і культури українського народу».

Далі автор викладає для зорієнтування читачів (особливо німецьких) в історії України перебіг подій про те, як розгорталася влада московського царизму після добровільного об'єднання України з цією державою. Після збирання держав та їх безжалісного грабування Московщина стала могутньою державою і становить тепер небезпеку для центральних держав Європи.

Іван Пулюй висвітлює роль козацької держави, єство російського козака, який був, як він пише, «подвійним варваром» поза межами Росії, а також характеризує українського козака, його український визвольний дух від трьохсотлітнього польського поневолення. Україна в жодному разі не була об'єднана з московською державою в одну органічно спільну державу. Бо і після укладення Переяславського договору 1654 року Росія поперва вела стосунки з Україною як з чужинецькою державою. Українська культура була дуже тісно пов'язана з грецькою і західноєвропейською культурами, щоб її так легко можна було підкорити силі азіатського деспотизму. Митрополит Київський і архимандрит Києво-Печерської лаври заявили свого часу, що вони краще помруть, ніж дадуть московському цареві клятви.

Далі Іван Пулюй подає події, які сталися під час вторгнення Росії в Галичину, як там жорстоко окупанти знищили культуру, людські культурні цінності. Підкорення України «Першим», знищення Запорізької Січі «Другою» остаточно проклали дорогу московитам до Чорного моря і на Балкани. Але цим вони ще не задоволені. У своєму ненаситному хижацтві вони простягають тепер «благодійну руку» до останнього залишку українського народу в східній Галичині. Але не для того, щоб його визволити, а для того, щоб задушити. У своїй нахабності московити хочуть крім того прокласти собі шлях через руїни і поля трупів від Австро-Угорщини і Німеччини до Константинополя і Балкан, а звідтіль — до Середземного моря і світового панування. А чи не тому теперішній Москві потрібен Крим?

Іван Пулюй обґрунтовує тезу, що тільки після приєднання України утворилася із Московщини сильна Росія і тільки шляхом визволення всього українського народу з російського рабства з Росії знову може постати азіатська держава.

Поневолені народи Росії мають бути звільнені й організовані в самостійні держави. При цьому вагомим внеском у здійснення цієї великої мети, для встановлення миру в Європі має стати самостійною Україна: «Самостійність України є, на наш погляд, ключем для мирної зали Європи».

Наприкінці статті Іван Пулюй закликає українців зрозуміти відповідальність моменту і нагадує, що настане колись день суду і воскресіння України.

А ось як Національна Академія наук України вшанувала 150-річчя від дня народження славетного українського вченого Івана Пулюя. Серед планованих ювілейних заходів було зокрема і видання ювілейного числа «Українського фізичного журналу», проведення наукової сесії відділення фізики й астрономії НАН України з ушануванням пам'яті Івана Пулюя. І що ж? На черговій науковій сесії про Пулюя ніхто не мовив жодного слова. А в черговому (січневому) числі УФЖ надруковано статтю професора Романа Гайди про фізичні дослідження Івана Пулюя. І все.

А на пропозицію науковців та Спілки письменників України встановити іменну премію Івана Пулюя за наукові досягнення в галузі фізики Академія «повідомила» на двомовному бланку: «... В НАН України встановлено дві щорічні іменні премії в галузі фізики і астрономії — академіка К. Д. Синельникова та М. П. Барабашова, відповідно. Конкурс робіт, які висуваються на їх здобуття, особливо тепер — невеликий. У зв'язку з цим збільшувати кількість премій з названих ділянок науки немає потреби.

Беручи до уваги, що 1995 рік є ювілейним для Х-променів, то при розгляді цьогорічних конкурсних робіт з фізики буде надаватись певна перевага науковим працям, причетним до цього відкриття».

Ось яка науково виважена відповідь академічного бюрократа. Для чого їм невідь чий Іван Пулюй, коли у них є «наші радянські вчені». А як братимуть до розгляду роботи, які «причетні до цього відкриття» і як їм надаватимуть певну перевагу, то вже хай буде на совісті академічних світил науки.

У світі цієї антиукраїнської боротьби наш святий обов'язок повертати своїх світочів науки й культури, щоб їхні надбання в науці стали відомі широкому загалові України, бо інакше усвідомлення як нації неможливе.

Олена НУЖНА, Василь ШЕНДЕРОВСЬКИЙ.

Володимир ШУМИЛКІН:

«Конституцію приймають не на один рік»

(Початок на 5-й стор.).

— Після прийняття Закону про владу і Конституційної угоди почалися серйозні ломки в системі владних повноважень. Який, на вашу думку, на практиці має нині вигляд ланцюжок: органи самоврядування — Рада — виконавчий комітет?

— Якщо подивитися строго юридично, то ніяких повноважень для зміни існуючої системи самоврядування ніхто не має, тобто інститути місцевого самоврядування продовжують діяти. Однак фразу про те, що міські Ради самі визначають систему самоврядування, окремі міські Ради сприйняли як керівництво до дії. У Вінниці, приміром, почали перекроювати управлінську структуру міста, роблять спроби ліквідувати районні Ради.

Позбавлення районних у містах Рад всіляких прав загрожує тим, що влада може ще більше віддалитися від народу. Це небезпечний процес, оскільки він знижує коефіцієнт політичної або соціальної стабільності.

Рівень життя падає, і люди покладають відповідальність за ці негаразди на владу. І коли депутат, скажімо, районної Ради не спробує зняти якусь проблему людини, остання відчужується від влади, часто-густо приймає рішення стати в опозицію до неї. От що таке недооцінка ролі депутатів місцевих Рад — представницьких органів.

— Які функції міста, на вашу думку, Володимире Андрійовичу, бажано передати районові, щоб зберегти гармонію між районною й міською владою?

— Коли взяти варіант розподілу функцій у Харкові між районними й міською Радами та їхніми виконкомами, то ця схема близька до оптимальної. Місто в нас відповідає за транспорт, розробку й реалізацію політики землекористування. Воно має відповідати також за експлуатацію мереж тепло- і водопостачання. За містом залишається утримання великих медичних комплексів — жодного з них район власними силами не потягне.

Що ж до району, то, як я вже казав, треба залишити за ним експлуатацію житла, шкіл, дитячих садків, озеленення. Ці локальні завдання під силу районові.

— А бюджет, фінансування?

— Безперечно, у районної Ради мають бути власні фінансові ресурси для виконання цих завдань.

— Саме так, багато які райони скаржаться, що їх обдирають. Вони віддають усі кошти до бюджету міста, а місто потім починає розподіляти їх знову, часто несправедливо.

— Це недоліки не стосунків між районом і містом, а системи формування бюджету, котра в нас діє згори донизу. Точнісінько так само область не задоволена центром, місто — областю, а район — містом. Бо призвичаїлась засада: ми беремо собі те, що треба, а вам віддаємо, що залишилось.

Ми нині ставимо питання: а чому, власне, бюджет має формуватися згори донизу, а не навпаки? Чому люди, які живуть компактно на одній території, не повинні спочатку задовольнити власні потреби, а тоді вже — потреби міста, області, республіки?

Можу я як платник податків вирішувати, скільки треба собі залишити, а скільки віддати іншим, виходячи з інтересів держави?

От і виходить, що в нас влада не для людини, а за рахунок людини.

Ми, збираючись на Загальноукраїнську конференцію асоціацій районних Рад у містах, на собі відчуваємо недоробки у законодавстві. Якщо тут, на конференції, це стає предметом наукової суперечки, то у нас на місцях — це питання життя.

— Отож, головна мета вашої конференції?

— Нам треба, на підставі досвіду, здобутого після прийняття Конституційної угоди, чотирьох поспіль законів про місцеве самоврядування, виробити й дати рекомендації до проекту нової Конституції. Передусім, до розділу про місцеве самоврядування. Ми хочемо довести точку зору практиків до тих, хто розробляє проект Конституції, і до тих, хто його прийматиме.

Ми хочемо бути почуті, бо вважаємо, що наші аргументи заслуговують на увагу. Переконані, що зауваження широких верств населення приведуть до досконалішого проекту Конституції, а отже, до регулювання нашої законодавчої бази.

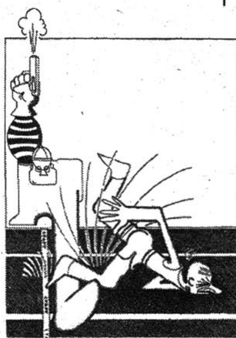
Вів інтерв'ю Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Коментар

Ще б конституційне право!

ПІДБИВАЮЧИ підсумки приватизації за минулий рік, голова Фонду держмайна України Юрій Єхануров констатує, що понад 14 тисяч об'єктів встигли поміняти організаційно-правову форму власності, а з 28 мільйонів громадян, які вже отримали свої приватизаційні майнові сертифікати, 5 мільйонів — вже акціонери. Частка державних основних фондів скоротилася в ході приватизації до 62 відсотків.

Проте обсяги планової приватизації малих підприємств вдалося виконати на 58 відсотків, а середніх і великих — і того менше. В чому ж причини? На нараді в адміністрації Президента України до об'єктивних причин відносили дію мораторію, накладеного Верховною Радою з липня 1994 року по травень 1995 року, недосконале законодавство, прорахунки Фонду держмайна, надмірну монополізацію народного господарства. Усе так. Але не менш слушними видаються зауваги, що прорахунки планової, масової, ваучерної приватизації лежать в площині конституційного процесу. Адже не секрет, що приватна власність в Україні й досі не має конституційно-правового захисту, а судячи з наполягань парламентської фракції «Державність», не передбачає її і проект нової Конституції, який перебуває в роботі постійних комісій Верховної Ради. Ця вагома обставина породжує у спостерігачів небезпідставний песимізм. Якщо не забезпечити конституційне право на приватну власність, то кращого не матимем і в майбутньому. Багатьох спантеличує запитання, що то за приватизація, якщо в результаті її ми не маємо приватного власника.

Сергій ВЛАД.

Приватизаційна міна

Конфлікт

ПИВКОМБІНАТ «Десна» судиться... з вдовою, сином і дочкою свого колишнього голови правління закритого акціонерного товариства пивоварів Миколи Шовкуна, який трагічно загинув торік в автомобільній катастрофі.

Конфліктна ситуація, як міна уповільненої дії, була закладена півтора року тому, коли розпочався процес приватизації підприємства. На засіданні профкому 14 жовтня 1994 року йшлося про пропозицію ради орендаторів надати 15 відсотків всіх акцій директору і 16 відсотків акцій в його розпорядження, аби він «на власний розсуд розподілив ці акції серед спеціалістів».

— Коли директор був у нас в цеху, — розповідав тоді робітник М. Листунов, — я висловив обурення тим фактом, що він забирає левову частку акцій. Якщо 31 відсоток акцій в одних руках — це одноосібний господар. Чому я повинен свої кровні гроші віддавати?

Подібні сумніви висловлював профкомівцям і робітник В. Романенко: «Якщо мої 0,08 відсотка акцій нічого не варті, то нехай забирають і мої».

І хоча профком висловився за виділення директору — 5—7 % всіх акцій, загальні збори все ж підтримали попередню ідею ради орендарів, сподіваючись на те, що зацікавленість керівника у збільшенні прибутку значно зросте. Загалом так і сталося. Підприємство швидко модернізувалося, більш вимогливо ставилося до якості продукції. Чернігівське пиво у 1995 році здобуло ряд престижних нагород.

Але сталася трагедія, тепер говорять, що колектив під час розподілу акцій був поставлений в умови досить продуманої режисури: мало хто знав, що за тими відсотками стоїть... Як би там не було, оскаржити попередні рішення вже пізно, і факт залишається фактом: нині значна частка акцій закритого акціонерного товариства «Чернігівський пивкомбінат «Десна» зосереджена у руках сім'ї Шовкунів.

Природно, пивкомбінат довгий час не міг залишатись без керівництва. З листопада відбулись збори акціонерів, які розглянули програми двох кандидатів на посаду директора — Валентина Мельничука та Івана Гмирі. Перший очолював вже пивкомбінат, а згодом дістався найвищої на Чернігівщині посади — представника Президента в області. А інший — головний інженер цього ж підприємства. Кому віддати перевагу? Вирішували до третьої ночі.

Не заперечуючи заслуг Шовкуна, переважною більшістю голосів акціонери не допустили до голосування акцій двох спадкоємців — вдови та її дочки Юлії. Мотивували це тим, що вони не стали акціонерами, а лише успадкували право на акції, а відтак і на отримання дивідендів (щороку їх сума може сягати 3—5 мільярдів карбованців!).

Хоча В. Мельничук і набрав більшість голосів в ході таємного голосування, усунути від виборів у позові до суду вважають, що їх права як власників управляти пивкомбінатом порушені. А отже, вимагають визнати підсумки голосування та рішення загальних зборів недійсними.

Відбулися ще одні загальні збори акціонерів, які в 95 голосів висловили довір'я новому директору. Незважаючи на це, спадкоємці все ж не забрали позовну заяву і впевнені в своїй правоті. До того ж вони подали до суду додаткову скаргу.

Тим часом на пивкомбінаті переобрали правління, внесли зміни до статуту, надали можливість придбати акції всім пенсіонерам, які трудилися на підприємстві. Ці заходи привітали робітники, колишні працівники — ветерани, які вбачають у цьому справедливе розв'язання конфліктної ситуації.

Про перші уроки приватизації на пивкомбінаті я говорив з нещодавнім головою профкому, а нині заступником директора Анатолієм Кривороговим. У його думках, як на мене, є чимало слушних резонів.

— Які висновки треба зробити з нашого випадку? — перепитує він і відповідає. — Передусім для матеріальної зацікавленості директорам достатньо 5 відсотків всіх акцій. Можна їм надавати додатково 10 відсотків акцій колективу, якими вони можуть, наприклад, голосувати при вирішенні того чи іншого питання. Це за умови, що акції не є особистою власністю керівника. Так було б справедливіше. Адже керівник може виявитися і невдахою. Ну, переберем його. А новому залишиться що — працювати на капітал людини, яка не виправдала довір'я колективу?

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

КУРСИ ВАЛЮТ	КУПІВЛЯ			ПРОДАЖ		
	USD	DM	RUR	USD	DM	RUR
Одеса	191	129	37	194	133	40
Сімферополь	190—193	132—134	39—40	194—197	134—136	40—41
Запоріжжя	189—190	129—130	39—39,5	192—195	135—136	41
Кіровоград	194	126	39	199	130	41

Паливно-енергетичний комплекс

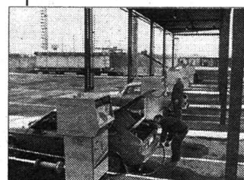
Нафтовий ринок є. Буде і бензин

ЗАРАЗ уже ніхто не намагається заперечувати, що імпорт нафти і нафтопродуктів для України є (і в недалекій перспективі залишиться) об'єктивною і гострою потребою. Це зумовлено, з одного боку, незадоволеністю потреб народного господарства України у власній нафті й нафтопродуктах, з іншого — незавантаженістю виробничих потужностей нафтопереробних заводів України.

За інформацією Мінстату, в Україні в 1994 році видобуто 4,2 млн. тонн нафти і газового конденсату за реальних середньорічних потреб у 36 — 40 млн. тонн. У 1995 році своєї нафти в Україні було видобуто тільки 13% від необхідної кількості. На думку голови Держкомнафтогазпрому Євгена Довжка, до 2000 року є можливість вийти на рівень видобутку лише 5,9 млн. тонн.

Нафтопереробні заводи України, маючи виробничі потужності переробки 62 млн. тонн нафти на рік, минулого року переробили тільки 17,6 млн., з яких одержано 3 млн. тонн автомобільного бензину, 4,6 млн. тонн дизельного палива і 7,4 млн. тонн мазуту. В цьому році українські НПЗ завантажені, як і в минулому, в кращому разі на третину своїх можливостей. При цьому первинна переробка знижується, виробництво дизельного палива і паливного мазуту скорочується. Лише виробництво автомобільного бензину трохи зросло.

Разом з тим, навіть в умовах економічної кризи і жорстких бюджетних обмежень, коли в уряду немає достатньої кількості валютних ресурсів, щоб у повному обсязі компенсувати нестачу влас-

ної нафти і нафтопродуктів їх імпортом, особливих проблем з нафтопродуктами в країні не відчувається. Більше того, якщо поставки газу з Росії і Туркменистану обертаються для України багатомільярдними сумами боргу, то заборгованість України за нафту і нафтопродукти згадують лише у зв'язку з держкомпоставками у 1993 році, за які ще належить сплатити близько 140 млрд. рублів. Заборгованості за поставки імпортних нафти і нафтопродуктів за 1994 і 1995 роки Україна не має.

Це пояснюється просто: у поставках нафти і нафтопродуктів в Україну, поряд з державними організаціями, активну участь беруть комерційні структури. Тут працює система ринкових відносин. Опитування громадської думки, проведене в Києві в грудні минулого року, показало, що не тільки спеціалісти, а й рядові громадяни вважають одним з найефективніше функціонуючих секторів ринку в Україні ринок нафтопродуктів. 86% респондентів, серед яких 42% господарники, вважають, що саме широка участь комерційних структур у поставках нафтопродуктів сприяє насиченню цього специфічного ринку.

Опитування керівників сільськогосподарських підприємств у чотирьох областях півдня України показало, що 73% воліють працювати з великими комерційними структурами, які забезпечують гарантовані поставки паливно-мастильних матеріалів.

Основними постачальниками нафти і нафтопродуктів в Україну зараз є такі недержавні структури, як Український промислово-фінансовий концерн «Славутич», австро-швейцарська фірма «Нордекс», російський «Росконтракт», транснаціональна російсько-українська корпорація «РУНО», її український підрозділ «Ойл Петролеум Систем» та ін. Головна перевага таких великих компаній у тому, що вони краще від інших пристосовані до ринкових умов і нагромадили значний досвід торгівлі нафтою і нафтопродуктами з партнерами не лише з Росії, а й з країн Балтики, Білорусі, Румунії, Болгарії, Туреччини, Афганістану, Кувейту, Ірану.

Опитування основних споживачів нафтопродуктів у чотирьох південних областях засвідчило, що пропозиції концерну «Славутич» розглядаються ними як найбільш прийнятні для реалізації порівняно з комерційними пропозиціями інших фірм.

Український промислово-фінансовий концерн «Славутич» широко відомий споживачам багатьох областей України тому, що активно займається поставками нафтопродуктів ще з 1993 року. Президентом «Славутича» є добре відомий Григорій Суркіс, а правління концерну очолює, мабуть, один з найперспективніших молодих вітчизняних бізнесменів Богдан Губський. Нині статутний фонд «Славутича» становить один трильйон карбованців. Концерн по праву вважається одним з лідерів вітчизняного бізнесу взагалі.

Роль великих недержавних компаній у забезпеченні народного господарства енергоносіями на сьогодні значуща не тільки з погляду розв'язання поточних проблем, а й з позицій поглиблення реформ і створення сприятливішого інвестиційного клімату в Україні. Не секрет, що в умовах ринкової економіки державне стимулювання концентрації крупного капіталу закладає основи подальшого розвитку економіки країни, створює умови для зміцнення позицій вітчизняного виробництва, підвищення його конкурентоспроможності на світовому ринку. Адже лише за рахунок іноземних кредитів чи розвитку дрібного бізнесу розв'язати проблеми національної економіки навряд чи вдасться, тим більше, що іноземні інвестори охоче працюють з недержавними структурами. Великий вітчизняний капітал, який є опорою уряду в проведенні реформ, сам по собі привабливий для іноземних партнерів, а отже, створює країні відповідний авторитет в очах інвесторів.

Таким чином, поставлена проблема виходить далеко за рамки розв'язання окремого (хоча й життєво важливого) завдання поставок нафти і нафтопродуктів. Вона є лише однією із складових тих реформ, без здійснення яких не можна всерйоз говорити ні про державність, ні про самостійність, ні про вступ на рівних у світове співтовариство. І уряд має всіляко стимулювати формування та розвиток великого вітчизняного капіталу. Проблема поставок енергоносіїв надає таку можливість.

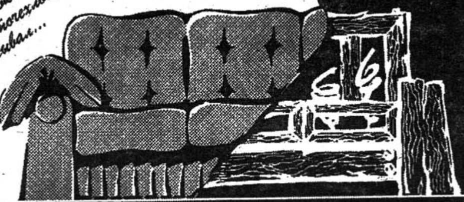
Ігор МАРТИНЮК (УНІАН).

СОВМЕСТНОЕ УКРАИНСКО АМЕРИКАНСКОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

ПРЕДСТАВЛЯЕТ КОЛЛЕКЦИЮ ОББИВОЧНЫХ ТКАНЕЙ НА СИНТЕТИЧЕСКОЙ И ТЕКСТИЛЬНОЙ ОСНОВЕ, А ТАКЖЕ ДВУСПАЛЬНЫЕ КРОВАТИ

- Более 550 расцветок
- Широкий спектр применения
- Реализация со склада в Киеве
- Дилерам предоставляется скидка

РИА "Эларт" ЛТД

Украина, г. Киев, Оболонский просп., 26. Тел.: (044) 295-3140; 414-0955

ПРОМКОМПЛЕКТ предлагает

ПОЛНЫЙ АССОРТИМЕНТ САНТЕХНИЧЕСКОГО ОБОРУДОВАНИЯ

Более 300 наименований продукции

- ЧУГУННАЯ ФАСОНИНА
- ГАЗОСВАРОЧНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
- СЧЕТЧИКИ
- ТРУБОПРОВОДНАЯ АРМАТУРА
- САНТЕХНИКА И ОБОРУДОВАНИЕ

ОПТОМ ул. М. Вовчок, 14

В РОЗНИЦУ ул. Пост-Волынская, 5

(044) 432-76-82
(044) 452-10-48

РИА "Эларт" ЛТД

Краплі життя

Українці познайомилися з чудовими «Краплями Береш Плюс» понад рік тому, коли в Києві відбулася презентація ліків і вони з'явилися на прилавках багатьох аптек. Від різноманітних мінеральних комплексів, які заполонили фармацевтичний ринок, «Краплі Береш Плюс» вигідно відрізняються унікальним добором мікроелементів. До їх складу входять не лише добре відомі залізо, цинк, мідь, марганець, магній, а й рідкісні — ванадій, нікель, бор, фтор і кобальт. Причому угорський лікар Йожеф Береш знайшов таку формулу співвідношення елементів, яка, максимально виявляючи переваги кожної життєво необхідної речовини, змушує їх діяти спільно на благо організму. Важливо ще й те, що мікроелементи майже повністю засвоюються, в той час як із води і їжі вдається «витиснути» лише незначну їх частину. А якщо врахувати, яку воду ми п'ємо і що їмо, стає зрозуміло: для нашого зголоднілого на мікроелементи організму «Краплі Береш Плюс» — хліб насущний! Дослідження, які проводилися в Угорщині, Росії, США, Японії і в Україні, показали, що краплі незамінні там, де йдеться про імунодефіцит різного походження. На міжнародній конференції, яка відбулася у лютому 1995 року, учені ряду країн навели переконливі дані про ефективну дію препарату при різних хронічних запальних захворюваннях, радіаційних ураженнях (краплями лікували людей з ослабленою імунною системою, дітей і людей похилого віку, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи), при захворюваннях опорно-рухового апарату (остеопорозі, коксартрозі, гонартрозі) і ряді онкологічних захворювань, для профілактики простуди.

«Краплі Береш Плюс» — краплі життя

«Краплі Береш Плюс» проти втоми, стресів, інфекцій і болей. Допомагають зосередитися і підвищують працездатність. Додають організмові життєво необхідні мікро- та макроелементи. Тепер і ви вже в курсі справи. Тож передайте і розкажіть іншим про це!

За даними кандидата медичних наук А. Скального, в науково-медичному центрі якого «Краплі Береш Плюс» застосовують давно, цей препарат дає непогані результати в лікуванні дітей і дорослих, які хворіють запаленнями дихальних шляхів, алергією, яка супроводжується шкірними і респіраторними проявами. А жінкам він допомагає позбутися аменореї, порушення менструального циклу і навіть безпліддя, якщо воно не пов'язане з органічними ураженнями. «Краплі Береш Плюс» спеціалісти рекомендують приймати і як профілактичні. Відносно здоровій людині вони допомагають зміцнити захисні сили, а отже, дійовіше протистояти стресам, несприятливим впливам зовнішнього середовища і всім тим хворобам, що очікують нас на кожному кроці. Хочемо ще раз нагадати про те, як треба приймати «Краплі Береш Плюс».

Якщо йдеться про лікування якоїсь хвороби, перш за все треба порадитися з лікарем і без його рекомендацій не відміняти ті ліки, які ви приймаєте постійно, оскільки краплі лише допоміжний, додатковий засіб. Якщо лікар схвалить, в день треба випити стільки крапель, скільки ви важите. Кількість власних кілограмів ділять на три, і приймають препарат тричі на день. Скажімо, ваша вага 75 кілограмів — значить, тричі на день ви питимете по 25 крапель.

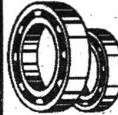
Якщо ви хочете приймати краплі для профілактики і як загальнозміцнюючий засіб, добова доза становить половину лікувальної (кілограми, поділені на два). Одержане число можна розбити на два або три прийоми, як зручніше.

Найкраще приймати «Краплі Береш Плюс» під час їди, розчинивши їх у невеликій кількості кип'яченої або мінеральної води, соку без м'якоті. Бажано одночасно випити таблетку вітаміну С, можна розчинну, або улюбленицю багатьох аскорбінку з глюкозою чи без. Не рекомендується розчиняти краплі у каві і молоці.

СП «Береш-Вита»

Придбати «Краплі Береш Плюс» можна в будь-якій аптеці або ж замовити за адресою: 252021, Київ-21, Кловський узвіз, 13-а, СП «Береш-Віта», тел.: 8 (044) 291-48-50.
Придбати краплі можна також у власних аптеках підприємства, які містяться за адресами: Хрещатик, 2, «Український дім», тел.: 229-01-96, 229-24-34, 228-41-22, 229-09-97; Кловський узвіз, 13-а, тел.: 291-48-50; б. Лесі. Українки, 24/26, магазин «Каштан».
Для оптових покупців тел.: 8(044) 291-49-48, 291-49-64, факс 293-06-29.

КОМПАНИЯ "ДИС" - представитель и постоянный бизнес-партнер подшипниковых заводов - предлагает:

ПОДШИПНИКИ

БЕЛОРУССИИ, РОССИИ И УКРАИНЫ,
находящиеся на складе и поставляемые под заказ.
Широкий ассортимент, низкие цены, высокое качество продукции.
Для крупнооптовых покупателей существует гибкая система скидок.
Осуществим долгосрочную комплектацию промышленных предприятий и обеспечим проведение ремонта авто- и сельхозтехники, а также станков и оборудования.

310140, г.Харьков, а/я 1674, тел./факс 23-71-51
тел.(0572) 23-78-49, 23-71-61, 23-78-83

Кондитерские изделия оптом и мелким оптом со складов в Киеве:

конфеты, печенье, вафли, карамель, шоколад, батончики, холодок, жвачки...
Тел./факс (044) 290-02-03.

Карбид, гвозди

со склада в Киеве, т. (044) 552-20-06, ф. (044) 552-60-80, в Чернигове т. (0462) 23-12-47, в Лисянке Черкасской обл. т. (04749) 226-80, 226-53. Возможен бартер на сельхозпродукты.

Науково-виробниче підприємство
«Агродніпро»
реалізує:
насіння
кукурудзи

гібридів першого покоління, ціни нижче державних, можливий бартер.
323135, м. Дніпропетровськ, вул. Теплична, 5 (РАПО). тел./факс (0562) 27-70-16.

АО «Ковчег і К°»
реализует со склада:
Производные фосфора:
—тринатрийфосфат
—диаммонийфосфат
—натрий триполифосфат технический/пищевой
—динатрийфосфат
Колбасные оболочки:
—белкозиновые
—сосисочные
—полиамидные
—натуральные (чрева)
Вакуумные пакеты
тел.:(044) 441-60-62, 441-64-29.
тел./факс: (044) 474-23-35.

Акционерное общество Украинско-российское предприятие «Руста-моторсервис»

Осуществляет прямые поставки с заводов-изготовителей топливной аппаратуры к автомобилям и тракторам всех модификаций.

Производит текущий и капитальный ремонт топливной аппаратуры, заключает договоры на поставку запасных частей спецмастерским, АТП и Агротехсервисам.

Постоянно реализует со склада: топливные насосы, плунжерные пары, распылители, форсунки, топливные насосы низкого давления, накладки тормозные КамАЗ, ГАЗ. Запчасти к КПП двигателя КамАЗ: синхронизатор 4—5 передач, синхронизатор делителя, вал первичный КПП, шестерня 15-1770050.

Форма оплаты любая. Возможен бартер.

Наш адрес: 250037, г. Чернигов, ул. Инструментальная, 13, АОЗТ «РУСТА-моторсервис».
Тел. (04622) 2-62-53, тел./факс: 2-82-84, 2-31-29.

Харьковский финансово-экономический институт

объявляет набор в 1996 году на заочное обучение по профессии бухгалтер.

ПРОФЕССИЯ БУХГАЛТЕР ЗАОЧНО

- ✔ В течение одного семестра
- ✔ Без отрыва от основной работы

В Новом году, по-прежнему, возраст и образование значения не имеют.

Харьковский финансово-экономический институт
ПИШИТЕ: 310129, г. Харьков, а/я 8924/640111040
ЗВОНИТЕ: (0572) 927-751, 478-336

Шановні акціонери!
Перші загальні установчі збори АТ «Волиньголовпостач» відбудуться 20 березня 1996 року о 14 годині в м. Луцьку, вул. Лазо, 7.
Початок реєстрації о 8-й годині.
Для участі у зборах треба мати при собі:
паспорт або інший документ, що засвідчує особу;
доручення на право представляти інтереси акціонерів.
Телефон для довідок (03322) 4-72-02.

Спільне українсько-австрійське підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю «М. С. S. Київ» повідомляє про свою ліквідацію.

Вимоги приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 43, тел. 227-08-07.

АКБ «Европейский» сообщает о продлении подписки на акции 3-ей эмиссии до 31 января 1996 года.

Позивні футбольної весни

Як колись

У Москві наближається до завершення футбольний турнір у манежах «Кубок Співдружності». Уперше в ньому бере участь чемпіон України. Про виступи київського «Динамо» в підгрупі ми вже повідомляли. Наші земляки вийшли до чвертьфіналу і там зіграли успішно. Вони подолали чемпіона Литви вільнюський «Жальгіріс» з рахунком — 3:0.

Усі три м'ячі забив Євген Похлебаєв (53, 68, з пенальті, 90, з пенальті), який, схоже, і на штучних полях почувається, мов риба у воді. Перший м'яч Євген провів після сольного проходу правим флангом, який він завершив влучним ударом під гострим кутом. Потім Похлебаєв реалізував два пенальті, призначені за те, що спершу його самого збили у штрафному майданчику литовці, а на останній хвилині Віктора Леоненка.

Динамівці виступали в такому складі: Ковтун, Ващук, Беженар, Головко, Шматоваленко, Михайленко, Похлебаєв, Шкапенко (Мізін, 78), Костюк (Косовський, 46), Леоненко, Шевченко (Русак, 72).

Решта матчів 1/4 фіналу закінчилася так: «Динамо» (Грузія, Тбілісі) — «Динамо» (Білорусь, Мінськ) — 1:2, «Спартак-Аланія» (Росія, Владикавказ) — «Нефтчі» (Узбекистан, Фергана) — 9:0, «Сконто» (Латвія, Рига) — «Єлимай» (Казахстан, Семипалатинськ) — 1:0.

Отже, в півфіналі сьогодні зустрічаються: «Динамо» (Київ) — «Динамо» (Мінськ); «Спартак-Аланія» — «Сконто». Фінал відбудеться в суботу.

За «Динамо» — хоч на край світу

А це досить несподівана інформація. Як відомо, прихильники київського «Динамо» боляче переживають дискваліфікацію команди в євротурнірах на три роки. Один з них — Микола Марусяк з Коломиї, що на Івано-Франківщині, повідомляє «Спортивна газета», задумав для підтримки «Динамо» обійти пішки земну кулю. Щоправда, не один, а з собакою. Маршрут галичанина такий: Україна, Словаччина, Чехія, Німеччина, Франція, США, Канада, Японія, Китай, Казахстан, Росія. Подорож триватиме 400 діб. Старт — 22 лютого.

На призи в'юнкого Івана

У Черкасах завершився традиційний турнір з міні-футболу на призи заслуженого майстра спорту Івана Яремчука, який і досі виступає. А колись в'юнкий півзахисник грав у місцевому «Дніпрі». Участь у змаганні брали вісім команд з Черкащини та три колективи з Києва. Генеральним спонсором турніру став київський торговий дім «Кампус».

Перемогу у фіналі, який проходив у вщерть заповненому Палаці спорту «Будівельник», отримала команда «Авангард» з райцентру Монастирище. Вона взяла гору над черкаським «Фотоприладом» — 3:0.

Армійці готуються

Один з лідерів національного чемпіонату, київський клуб ЦСКА-«Борисфен», проводить тренувальний збір у Португалії. Наші земляки зіграли товариський матч з австрійським клубом «Казино» (Зальцбург), який позаторік виступав у фіналі Кубка УЄФА. Нічия — 3:3. Голи в українській команді забили: Бабич, Пестряков та Цихмейструк. Армійці виступали в такому складі: Рева, Волосянко, Дірявка, Ревут, Федоров (Ковальков, 46, Уленицкий, 67), Закотюк, Цихмейструк, Мацигура, Свистунов, Пестряков, Бабич. У матчі через легкі травми не змогли взяти участь Пушкуца, Гусин та Левченко.

Кияни планують до 9 лютого провести ще ряд товариських зустрічей, можливо, з австрійськими «Аустрією» та «Тіролем», корейським клубом вищої ліги та однією з португальських команд.

Іван ОЗЕРЧУК.

Информация о выпуске облигаций

сельскохозяйственным открытым акционерным обществом

«Control Eguipment» («Контрольне обладнання»)

1. Характеристика эмитента

1.1. Название фирмы — сельскохозяйственное открытое акционерное общество «Control Eguipment» («Контрольне обладнання»). Фирма перерегистрирована в сельскохозяйственное открытое акционерное общество в январе 1996 года. Код ЗКПО — 19367476.

1.2. На 15 января 1996 года уставный фонд акционерного общества составил 158.000.000.000 (сто пятьдесят восемь миллиардов) карбованцев.

1.3. Юридический адрес акционерного общества: г. Киев, ул. Маршала Гречко, дом. 22, комн. 66; сельскохозяйственный цех акционерного общества территориально расположен в с. Волокитино Путивльского района Сумской области.

1.4. Количество сотрудников фирмы составляет 212 чел.

1.5. Общее руководство деятельностью акционерного общества осуществляет собрание акционеров. Руководство текущей деятельностью акционерного общества осуществляет правление акционерного общества.

1.6. Учредителями АО являются: фирма «International control Eguipment, Ltd» (США) — 24% уставного фонда; физические лица — 76% уставного фонда.

1.7. Должностные лица акционерного общества:

председатель правления (директор) — Коновалов С. Н., имеет высшее образование (в/факультет Государственной финансовой академии, г. Москва), специальность экономист-финансист, стаж работы с 1981 года;

главный бухгалтер — Кононюк О. А., имеет среднее специальное образование (Республиканский технологический техникум, г. Киев), специальность бухгалтер, стаж работы с 1966 года.

1.8. Функции ревизионной комиссии по проверке правильности организации и ведения бухгалтерского учета и отчетности выполняют независимые аудиторские фирмы:

акционерное общество «ИНАУДИТ-УКРАИНА» (Код ЗКПО 14292540), согласно заключенному договору № 0115/896 от 29 декабря 1995 года;

ООО «БАЛАНС-АУДИТ» (Код ЗКПО 20197074), согласно заключенному договору № 10-ВЛ от 13 декабря 1995 года.

1.9. В пользовании сельскохозяйственного открытого акционерного общества «Control Eguipment» («Контрольне обладнання») находится 2675,5 га земли, в том числе: пашни — 1366,7 га; сенокосов — 523,4 га; пастбищ, садов, лесополос и прочих с/х угодий — 785,4 га.

1.10. В уставный фонд фирмы в ноябре 1994 года внесена квалифицированная иностранная инвестиция, что освобождает от уплаты налога на прибыль в течение 5 календарных лет с даты ее фактического внесения.

2. Описание деловой активности эмитента

2.1. Главным предметом деятельности общества являются: производство, переработка, хранение, сбыт сельскохозяйственной и другой продукции; оптовая и розничная торговля.

2.2. В настоящее время на территории сельскохозяйственного цеха ведется строительство убойного и колбасного цехов мощностью до 3 тонн в смену, введена в эксплуатацию мини-пекарня, производится монтаж оборудования пилорамы и столярного цеха.

2.3. В течение 1995 года руководством фирмы проделана значительная работа по организации экспорта в Россию произведенной сельскохозяйственной продукции. На 1996 год руководством акционерного общества определена необходимость обеспечить экспорт в Россию по мировым ценам большей части произведенной сельскохозяйственной продукции и продукции перерабатывающих производств.

2.4. Готовится к реализации перспективный проект размещения на территории сельскохозяйственного цеха мельницы для производства муки овсяной.

2.5. Финансовая политика акционерного общества базируется на принципах стабильности, надежности, прибыльности.

3. Данные об эмиссии ценных бумаг

3.1. Решение о выпуске облигаций принято общим собранием акционеров сельскохозяйственного открытого акционерного общества «Control Eguipment» («Контрольне обладнання») 18 января 1996 года (протокол № 3).

3.2. Цель выпуска облигаций — увеличение объемов производственной и торговой деятельности сельскохозяйственного открытого акционерного общества «Control Eguipment» («Контрольне обладнання») через привлечение свободных средств юридических и физических лиц.

3.3. Сельскохозяйственным открытым акционерным обществом «Control Eguipment» («Контрольне обладнання») принято решение о выпуске облигаций на предъявителя в наличной форме, для свободной продажи на фондовом рынке в объеме 1960 (одной тысячи девятисот шестидесяти) шт. на срок с 1 марта 1996 года по 1 марта 1998 года, со сроком погашения 1 марта 1998 года, с ежеквартальным индексированием номинальной стоимости облигации в зависимости от официального курса доллара США к национальной валюте Украины (устанавливается Национальным банком Украины в отношении национальной валюты Украины) и ежеквартальной выплатой % от индексированной номинальной стоимости облигации из расчета 18 процентов годовых.

3.4. Номинальная стоимость одной облигации определена в 20.000.000 (двадцать миллионов) карбованцев, что составляет 100 долларов (сто долларов США), на общую сумму 39.200.000.000 (тридцать девять миллиардов двести миллионов) карбованцев, что составляет 196,000 долларов (сто девяносто шесть тысяч долларов США) — 24,81% уставного фонда сельскохозяйственного открытого акционерного общества «Control Eguipment» («Контрольне обладнання»), который полностью оплачен имущественными взносами учредителей акционерного общества по состоянию на 15 января 1996 года.

3.5. Облигации на предъявителя распространяются путем свободной их продажи юридическим и физическим лицам.

3.6. Облигации обеспечивают сохранность и приращение капитала инвесторов через индексацию номинала облигации на основе его привязки к официальному валютному курсу доллара США (устанавливается Национальным банком Украины в отношении национальной валюты Украины) на момент выплаты % по облигациям и момент погашения облигаций.

3.7. Юридические и физические лица оплачивают стоимость облигаций в национальной валюте Украины через пересчет номинальной стоимости облигации, выраженной в долларах США, по официальному валютному курсу доллара США к национальной валюте Украины, на день оплаты стоимости облигаций.

3.8. Выплата процентов по облигациям (дата выплаты указывается в купонах, прилагаемых к каждой облигации, т. е. % выплачиваются до 10 числа текущего месяца, следующего за отчетным кварталом) производится в национальной валюте Украины после индексации номинальной стоимости облигации, выраженной в долларах США, по официальному валютному курсу доллара США (устанавливается Национальным банком Украины в отношении национальной валюты Украины) на день выплаты %.

3.9. Погашение облигаций производится в течение 10 рабочих дней с даты окончания срока выпуска облигаций в национальной валюте Украины после индексации номинала облигации по официальному валютному курсу доллара США (устанавливаемого Национальным банком Украины в отношении национальной валюты Украины) на дату окончания срока выпуска облигаций.

3.10. Продажа облигаций производится акционерным обществом в период с 1 марта по 1 июля 1996 года по адресам: 252154, г. Киев, ул. Энтузиастов, 5-165 (тел/факс 555-87-14); с. Волокитино Путивльского района Сумской области (тел./факс 8-05442-51898). Услугами посредников акционерное общество не пользуется.

3.11. Уведомление о выпуске сельскохозяйственным открытым акционерным обществом «Control Eguipment» («Контрольне обладнання») облигаций на предъявителя для свободной продажи на фондовом рынке производится через газету «Голос Украины» в 10-дневный срок после регистрации в Министерстве финансов Украины решения о выпуске облигаций.

3.12. Физические и юридические лица в оплату облигаций обязаны вносить средства: на расчетный счет № 3467055 (валютный счет № 8473180102/USD) в ОПЕРУ Проминвестбанка Украины, МФО 300012, ЗКПО 19367476; на субсчет № 000467313 в Путивльском отделении АКБ «Украина», МФО 337160, ЗКПО 19367476; в кассу акционерного общества.

При отмене решения о выпуске облигаций средства возвращаются физическим и юридическим лицам в течение 30 календарных дней с даты принятия такого решения.

4. Информация о размещении ранее выпущенных ценных бумаг

Сельскохозяйственным открытым акционерным обществом «Control Eguipment» («Контрольне обладнання») произведена одна эмиссия простых именных акций на сумму 158.000.000.000 (сто пятьдесят восемь миллиардов) карбованцев номинальной стоимостью одной акции в 10.000.000 (десять миллионов) карбованцев, что составляет 15800 (пятнадцать тысяч восемьсот) простых именных акций, 100% объема первой эмиссии простых именных акций выкуплены учредителями.

5. Факторы риска

При принятии решения о приобретении акций следует учитывать факторы риска, которые могут влиять на ее деятельность, и именно:

введения новой национальной валюты в Украине за счет возможной конфискации части средств негосударственных структур;

нестабильность налогового законодательства Украины.

**Председатель правления сельскохозяйственного открытого акционерного общества «Control Eguipment» («Контрольне обладнання»)
С. КОНОВАЛОВ.**

18 января 1996 года.

Легенди і дійсність

Орлеанська цнотливиця

О Домремі! Серед твоїх долин
Нема ні персиків, ані цитрин,
Ні золота, ні чистих вин шипучих, —
Та Жанну ти родив для діл могучих...

Історія простої сільської дівчини з герцогства Вокульор, що міститься між Лотарингією та Бургундією (на кордоні Франції з Німеччиною), збуджувала творчу уяву не лише французів Вольтера та Франса, але й німця Шіллера, англійців Уайльда та Шоу, американця Твена, які присвятили її життю свої твори. Українського читача з Вольтеровою «Орлеанською дівою» ще в 30-ті роки познайомив Максим Рильський (з цього перекладу ми й беремо цитати для нашої публікації).

У світовій літературі образ Жанни д'Арк — це квінтесенція французького національного духу, патріотизму, самопожертви заради свободи Вітчизни.

Незабаром виповниться 565 років від дня спалення героїні на міському майдані Руана, оточеному шеренгами англійських солдатів. На вогнище, якому віддала Жанну католицька інквізиція, дівчина зійшла мужньо, як і чех Ян Гус.

В тому ж Руані в 1455-56 роках відбувся перегляд справи Жанни д'Арк за розпорядженням папи римського — героїню було реабілітовано. А 1920 року її канонізували, тобто зробили святою католицької церкви.

***

Чим же заслужила таку увагу до себе юна француженка? Той же Вольтер присвятив їй сатиричну поему — отже, виходить, ніби висміяв подвиг заради батьківщини?

Ми прагнемо розглянути цей образ під різними кутами зору, адже мужніх жінок було немало в історії кожного народу. Та зірка Жанни д'Арк — першої величини.

Можливо, розгадка таємниці сімнадцятилітньої селянки (а саме в такому віці вона очолила загони, які 1429 року звільнили Орлеан від англійців і розпочали широкий наступ на загарбників з Альбіону) в тім, що вона стала жертвою ідеологічної боротьби? Адже і Вольтер писав поему не з метою висміяти Жанну, а зганьбити безглузді догматичні легенди, що творила відмираюча феодальна ідеологія. Стверджувалося, що юна героїня врятувала Францію в першу чергу тому, що була цнотливою. Отже, образ Жанни д'Арк — це також виклик темряві, обскурантизму й догматизму, що посоромлює їх в ім'я свободи й мужності заради батьківщини.

***

Що ж засвідчила для нас історія?

Події, пов'язані з Жанною д'Арк, відносяться до Столітньої війни, яку вели Франція та Англія від 1337 до 1453 року. Англія виступала агресором. Навесні 1429 року становище Франції було найтяжчим за весь період війни. І тут до французького принца з'явилася сімнадцятилітня дівчина і рішуче заявила, що саме вона покликана врятувати вітчизну. Для цього досить довірити їй військові загони. Фанатична віра в себе, а також у майбутню перемогу Франції, зробила свою справу — принц пішов назустріч Жанні. Відразу ж був звільнений від англійців Орлеан. Наступ розвивався. «Я прийшла, послана Богом, щоб вигнати вас із Франції» — такі листівки надіслала юна героїня ворогам. Попереду лежав Париж. Але 23 травня 1430 року Жанну захоплюють в полон бургундці, які виступали на боці англійців. У в'язниці її намагалися звинуватити в розпусті та «в союзі з дияволом». Але інквізиційна комісія змушена була визнати, що дівчина зберегла свою цноту. Тоді героїню звинуватили у лжепророцтві та єресі. Врешті-решт її передали англійцям і ті влаштували неправедне судилище, Жанна д'Арк була спалена, ставши через деякий час символом жіночої чистоти.

***

Народ потребує героїв і не мириться з їхньою загибеллю. Так сталося і з Жанною д'Арк. Майже відразу після її смерті з'явилися двійники, численні послідовниці «діви Франції». Але самозванкам вірили недовго.

Легенди, якими оточене життя Жанни д'Арк, дожили до наших днів. 1970 року в Парижі побачила світ книга П'єра де Сермуаза (до речі, родича однієї з самозванок) «Таємне послання Жанни д'Арк», в якій подається чергова версія — тепер про королівське походження французької героїні...

О лихоманців коло знавісніле,
Ви всі, що Жанни честь ясну бруднили,
Наклепники, чия брехлива рать
Найкращу пам'ять може зіпсувать...
Ви ганьбите і честь, і славу ї
Писань фальшивих автори погані,
Жіноцтву ви відмовили в пошані, —
Та знайте: Діви не торкнувся гріх.

Олег МАРТУСЬ.

ВДЯЧНІ «САЛАНГУ» І МАЛИЙ, І УМОВНО СТАРИЙ

ПІД ЧАС свого визивного — інакше не назвати — весілля сімдесятиоднорічний молодий підняв раптом тост за вінницьких «афганців». І пояснив присутнім, що саме Вінницький науково-практичний центр академічної та нетрадиційної медицини «Саланг» урівняв його шанси з двадцятирічною нареченою.

Коли три роки тому кілька крутих дипломованих хлопців пристали до пропозиції колишнього випускника Київського медінституту Юрія Гладких шукати свою зірку в медицині, до цієї ідеї громадськість міста поставилася вельми скептично. Певну підозру викликав як самий метод лікування — без жодних медикаментозних засобів, так і нещодавнє воєнне минуле новоспечених підприємців. Одне слово, мало хто вірив, що вийде щось путнє.

І помилилися. В цьому сьогодні переконані мешканці Вінниці та інших міст України, бо нагод перевірити на профпридатність фахівців медичного центру було достатньо. Пригадують, як швидко і чудодійно колишні афганці повернули жінці здоров'я, позбавивши її пухлини, вилікували хворого на псоріаз. У дитячих садках можна почути розповіді про одужання дітей від енурезу, заїкання, різноманітних захворювань внутрішніх органів, особливо дитячого церебрального паралічу. Серед дорослих і дітей «Саланг» став чимось на зразок рятівного круга, тому, природно, я поцікавився статистикою. З'ясувалось, процент одужань серед хворих, скажімо на внутрішні захворювання (а йдеться про 5—6 десятків діагнозів!), значно вищий, аніж у традиційних медичних закладах.

Пояснювалось усе просто. За словами керівника центру Юрія Гладких, його колеги не страждали комплексами дезінтеграційних процесів, а скористалися передовою діагностичною та лікувальною апаратурою. Такою, як «Амсат», що не має аналогів у світі і здобула диплом на 23-му Міжнародному салоні в Женеві. Йдеться про сучасну комп'ютерну техніку, яка дозволяє виявляти хворобу і здійснювати амбулаторне лікування без застосування медичних препаратів. Причому хворобу, що потребувала місячного перебування хворого в лікарні, тут долають за 10—15 днів.

І вдячні колишнім «афганцям» і малий, і старий. Хоч після «Салангу» старими себе не вважають.

Сергій ВЛАД.

Вінниця.

Запитуєте — відповідаємо

А малосімейки приватизуються?

Проживаємо в квартирах по десять і більше років. Коли ми виявили бажання приватизувати житло, нам відмовили, мотивуючи це тим, що гуртожитки не приватизуються. Справа в тому, що коли будували будинки, то їх назвали гуртожитками для малосімейних, хоч насправді це звичайні квартири. Чи правильно це?

Анатолій СОЛТИС.
Нікополь.

О. НАМАЗОВА,
В. КЛИМЕНКО.
Черкаси.

Відповідно до статей 127, 128 та 129 Житлового кодексу УРСР житловий будинок вважається гуртожитком, якщо є рішення виконкому місцевої Ради народних депутатів про його використання як гуртожитку, а також якщо ордери при його заселенні видавалися не виконкомом місцевої Ради, а адміністрацією підприємства, установи, організації. При цьому гуртожитки бувають двох видів: для проживання одиноких громадян та для проживання сімей (житлові приміщення складаються з однієї або кількох кімнат, що перебувають в особистому користуванні сімей).

Тому приватизувати можна те житлове приміщення, яке було заселене згідно з ордером місцевого органу виконавчої влади.

Цікавий калейдоскоп

НАМ БИ ЇХНІ КЛОПОТИ...

Середньостатистичний німець витрачає трохи більш як тридцять марок щотижня тільки на те, щоб перекусити поза домом. При цьому чоловіки витрачають коштів на 25 відсотків більше, ніж жінки.

Найбільше вони витрачають на вечерю — близько двадцяти марок, на обіди — майже десять, а на сніданки — близько семи. Це пояснюється тим, що сніданки і обідають німці в їдальнях при підприємствах, а там ціни дещо нижчі.

А більшість бюргерів, судячи з даних статистики, все-таки віддають перевагу домашньому харчуванню. І все ж минулого року за харчування «на стороні» німці виклали загалом близько 119 мільярдів марок.

* * *

Різниця витрат найзаможнішої частини населення Великобританії і його найбідніших верств, що зростала за Маргарет Тетчер, практично не змінилася за роки правління нинішнього уряду консерваторів на чолі з Джоном Мейджором. Реальні доходи найбагатших верств населення лиш незначно зросли, але ця категорія населення має можливість витрачати коштів в середньому в чотири рази більше, ніж їх менш забезпечені співвітчизники.

Найбільші їх витрати були в сфері міжнародного туризму, а також виплати до страхових та пенсійних фондів. Найпопулярнішим місцем відпочинку для британців є Іспанія.

Більше часу вони витрачають на навчання та відпочинок. Понад 50 відсотків 3—4-річних дітей відвідують підготовчі класи, а 25 років тому ця цифра не перевищувала 20 відсотків. У той же час майже 50 відсотків чоловіків покидають роботу у віці до 60 років — на 5 років раніше встановленого терміну виходу на пенсію.

* * *

Іспанці, які ще недавно віддавали перевагу потребі добре попоїсти, останнім часом витрачають час і кошти на розваги, дозвілля і мандрівки. Дедалі рідше вони стають прибічниками відомої «середземноморської дієти», основою якої є вино, овочі і фрукти...

Господині на замітку

* * *

Якщо до вас потрапив цікавий рецепт приготування якоїнебудь страви з дрібними вимірами спецій, запам'ятайте, що:

- **столова ложка** містить у собі 30 грамів солі, 25 — цукру, 15 грамів цукрової пудри та оцту.
- **чайна ложка** містить: солі і цукрової пудри — 10 грамів, цукру-піску — 8 грамів, оцту — 5 грамів.
- **в склянці** вміщується 200 грамів цукру-піску, 180 грамів цукрової пудри, оцту — 250 грамів, а солі — 325 грамів.

* * *

Якщо до води, якою заварюєте чай, додати дрібку солі, цукру, соди — це пом'якшить воду, чай буде запашнішим і смачнішим.

* * *

Компоти з ягід і фруктів з кісточками не можна зберігати більш як рік, бо в них накопичується шкідлива для здоров'я синильна кислота.

Радять народні цілителі

- **Якщо** у вас болить зуб — покладіть на хворе місце між яснами і щокою шматочок очищеного від солі сала, потримайте хвилин 15—20, доки не вщухне біль.
- **Якщо** у дитини бронхіт чи кашель — поріжте кубиками чорну редьку, покладіть в каструлю й посипте цукром, накрийте кришкою. Протягом двох годин потримайте в гарячій духовці, потім процідіть, шматочки редьки викиньте, а рідину злийте в пляшку. Приймати по дві чайні ложки три-чотири рази на день перед їжею і на ніч перед сном.

Перлини з дитячих вуст

Я — хлопчик

Андрійко й Надійка засперечалися, кому в трамваї сидіти біля вікна. Сів Андрійко, а Надійка вмовляє його, щоб він поступився їй місцем. Коли вже стомилася вмовляти, з серцем вигукнула:

— Ти поганий!

— Я не поганий, — спокійно заперечив Андрійко, — я — хлопчик.

Віконечко з рибками

Прогулюючись з мамою у дворі, Сергійко побачив у вікні акваріум. Помилувавшись на різнокольорових рибок, Сергійко раптом зажадав:

— Мамочко, купи й мені віконечко з рибками!

ГОЛОС УКРАЇНИ
Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 345975.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Зам. 0311070.